ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་གྱི་ཁྲིད་ཟིན་བྲིས་སྙིང་པོ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་བདུད་རྩིའི་ཞིང་ཁུ་ཆོས་སྐུ་མཛུབ་ཚུགས་སུ་ངོ་སྤྲོད་པ། །

༄རྒྱལ་དབང་དགུ་པ་དབང་ཕྱུག་རྡོ་རྗེ།

༄༅། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་གྱི་ཁྲིད་ཟིན་བྲིས་སྙིང་པོ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་བདུད་རྩིའི་ཉིང་ཁུ་ཆོས་སྐུ་མཛུབ་ཚུགས་སུ་ངོ་སྤྲོད་པ་བཞུགས།།

༄ རྒྱལ་དབང་དགུ་པ་དབང་ཕྱུག་རྡོ་རྗེ།

BENCHEN LEKSHE GYUNKYONG KHANG

དཀར་ཆག

དང་པོ་སྔོན་འགྲོ།

༡ ཐུན་མོང་གི་སྔོན་འགྲོ། 2

༡ འབྱོར་རྙེད་དཀའ་བསམ་པ། 2

༢ འཆི་བ་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ། 3

༣ ལས་རྒྱུ་འབྲས་བསམ་པ། 5

༤ འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ། 6

༢ ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྔོན་འགྲོ། 8

༡ རྒྱུད་སྟོང་དུ་ཏུང་བའམ་ཅི་བྱས་ཐར་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད། 8

༢ སྡིག་སྒྲིབ་དག་པར་བྱེད་པ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་བཟླས། 10

༣ ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་མཎྜལ། 11

༤ བྱིན་རླབས་མྱུར་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར། 12

༣ ཁྱད་པར་གྱི་སྔོན་འགྲོ། 15

གཉིས་པ་དངོས་གཞི།

༡ ཞི་གནས། 16

 ༡ ལུས་གནད། 16

 ༢ སེམས་གནད། 17

༢ ལྷག་མཐོང་། 23

 ༡ བལྟ་བ། 23

  ༡ གནས་ཐོག་ནས་བལྟ་བ། 23

  ༢ འགྱུ་ཐོག་ནས་བལྟ་བ། 24

  ༣ སྣང་ཐོག་ནས་བལྟ་བ། 25

  ༤ ལུས་སེམས་གཅིག་ཐ་དད་བལྟ་བ། 26

  ༥ གནས་འགྱུ་ལ་བལྟ་བ། 26

 ༢ ངོ་སྤྲོད་པ། 27

གསུམ་པ་རྗེས་ཀྱི་དོན།

༡ བོགས་འདོན་ཞིང་གེགས་བསལ་བ། 32

༢ ཡོན་ཏན་སྐྱེ་ཚུལ། 34

༣ ལམ་བགྲོད་ཚུལ། 35

༤ འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ། 36

ཨོཾ་སྭ་སྟི་སིདྡྷི་ཧཱུྃ། ཉམས་རྟོགས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་དབྱེར་མེད་པའི་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། བྱིན་གྱིས་རླབས་ཏུ་གསོལ།

དེ་ལ་འདིར་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་བཅུད། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ནས་རྒྱལ་བ་དགོན་མཆོག་ཡན་ལག་གི་བར་དུ་བརྒྱུད་པ་གཞན་གྱི་བར་མ་ཆོད་པར་སྙན་ནས་སྙན་དུ་བརྒྱུད་པའི་གདམས་པ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་དྲོད་དང་མཁའ་འགྲོའི་ཁ་རླངས་མ་ཡལ་བ་ཚེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས། བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེའི་བཞེད་སྲོལ་མ་ཉམས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་ཞེས་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་ལ།

སྔོན་འགྲོ། དངོས་གཞི། རྗེས་དང་གསུམ།

དང་པོ་སྔོན་འགྲོ།

༡ ཐུན་མོང་གི་སྔོན་འགྲོ།

དང་པོ་ལ་ཐུན་མོང་གི་སྔོན་འགྲོ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྔོན་འགྲོ། ཁྱད་པར་གྱི་སྔོན་འགྲོ་དང་གསུམ། དང་པོ་དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་བསམ་པ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསམ་པ། ལས་འབྲས་བསམ། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པའོ། །

༡ འབྱོར་རྙེད་དཀའ་བསམ་པ།

དང་པོ་ནི། དེའང་དམ་པའི་ཆོས་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་ན། དཔེར་ན་སེང་གེའི་འོ་མ་དེ་སྣོད་ཕལ་པར་བླུགས་ན་སྣོད་ཆག་ཅིང་འོ་མ་ཆུད་ཟོས་ལ་འགྲོ་བ་ལྟར་སྣོད་དམ་རྟེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་དགོས། རྟེན་གྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ལ། ད་ལམ་འདི་ལྟ་བུའི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་རྙེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྐལ་བ་བཟང་། འདི་ཡང་སྔོན་ཚོགས་མང་པོ་བསགས། མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤོང་དང་བསྔོས་ནས་བསྒྲུབས། དགེ་བ་བཅུ་དང་དུ་བླངས། བསོད་ནམས་དཔག་མེད་བསྐྲུན་པའི་མཐུ་ཁོ་ནས་རྙེད་པ་མ་གཏོགས་སྐབས་ལེགས་ཀྱིས་རྙེད་པ་འམ་རྙེད་རྒྱུ་མེད་པར་ཞར་བྱུང་གིས་རྙེད་པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་པས་རྒྱུའི་རྙེད་པར་དཀའ། གྲང་ཡོགས་ལ་སྨན་མ་གཏོར་བ་ཆགས་པའམ། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ཤིང་བུག་པ་གཅིག་པ་ཞིག་བསྐྱུར། དེ་ན་རུས་སྦལ་གནས་པ་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ན་མགོ་ཉང་ཙམ་བྱུས་པ་ཤིང་གི་བུ་གར་སྙེ་ཆུད་པའམ། ཨུ་དུམྦ་རའི་མེ་ཏོག་རྙེད་པ་སྲིད་མཐའ་མ་བཀག་ཙམ་མ་གཏོགས་དཀོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་

དཔེའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་རྙེད་པར་དཀའ། ངན་སོང་གསུམ་ས་ཆེན་པོའི་རྡུལ་ཙམ། མི་ལུས་ཙམ་པོ་བའང་སེན་མོའི་སྟེང་གི་རྡུལ་ཙམ། དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་འདི་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་གྱི་ཚོད་ཡིན། དེའང་མི་དགེ་བ་སྤྱོད་པ་ཤས་ཆེ། དགེ་བ་སྤྱོད་པ་ཤས་ཆུང་བས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་མང་ཞིང་། སྤྱིར་མཐོ་རིས་དེའི་ནང་ནས་དགེ་བ་བསྒྲུབ་ཏུ་ཡོད་པའི་མི་ལུས་ཐོབ་པ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་ཞིང་ཉུང་བས་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྙེད་པར་དཀའ། འདི་ལྟ་བུའི་ལུས་ད་ལམ་རྙེད་པ་འདིའང་རྙེད་དཀའ་ཞིང་འཇིག་སླ་བས་ད་རེས་མི་ལུས་སྟོང་ལོག་ཏུ་སོང་ན། ཚེ་ཕྱི་མ་ངན་སོང་སོགས་སུ་སྐྱེས་ན་ཐར་མེད་ཀྱི་དོང་དུ་ལྷུང་པ་ཡིན་སྙམ་དུ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མ་ཡེངས་པར་བརྩོན་པ་དྲག་པོས་དགེ་སྦྱོར་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ནས་ལམ་སྣ་ཟིན་པ་ཞིག་མི་བྱེད་རེ་སྙམ་པའི་ཞེ་དམ་དང་རྒྱུད་ལ་ཅི་འདྲེར་བྱ་བ་དང་བློ་སྣ་ཆོས་ལ་བསྒྱུར་གང་ཐུབ་བྱའོ། ། ༼ཐུན་གཅིག༽

༢ འཆི་བ་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ།

གཉིས་པ་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ་ནི། མི་རྟག་པ་མ་བསྒོམ་ན་ཚེ་འདི་ལ་བློ་མི་ལོག དེ་མ་ལོག་ན་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་སྤོང་མི་ནུས་པས་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་ཞིང་ཉམས་རྟོགས་ཁྱད་པར་ཅན་མི་སྐྱེའོ། །དེས་ན་དེའི་གཉེན་པོར་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ་ནི། ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འདི་དང་པོར་ཆགས་ཚུལ། བར་དུ་གནས་ཚུལ། མཐའ་མར་ལྷག་མ་ཙམ་ཡང་མ་ལུས་པར་འཇིག་ལ། དུས་སྟོ་ཕྱི་ལ་ཡང་སྟོ་དྲོ་ཕྱི་དྲོ་ཉིན་གུང་མཚན་སོགས་སྐད་ཅིག་རེར་ཡང་མི་བརྟན་ཞིང་། ནམ་ཟླ་ཡང་དགུན་དཔྱིད་དབྱར་སྟོན་སོགས་འགྱུར་ཞིང་མི་རྟག་ལ། དེས་ན་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་འཇིག་ཅིང་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས། ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཀྱང་། སྐྱེས་ཙམ་དང་། བྱིས་པ་ཆུང་ངུ་དང་། དར་ལ་བབས་པ་དང་། རྒས་འཁོགས་ཐམས་ཅད་མཐར་འཆི་བ་ལས་མ་འདས། འཆི་བའང་ནམ་འཆི་ཆ་མེད། དེ་རིང་སང་ཙམ་མི་འཆི་བའི་གདེང་མེད། ད་ལྟ་གསོན་པོར་ཡོད་

བདོ་ལ། གཟའ། དུག མཚོན། མེ། ཆུ། གཡང་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་ངེས་པ་མེད་པ་ཞིག་གིས་གློ་བུར་དུ་ཚེའི་འདུ་བྱས་ནས་རོ་རུ་སོང་བའང་མང་ལ། ཡང་ཧི་ཅམ་ཚེ་རིང་ན་ལོ་བརྒྱ་ལས་མི་ཐུབ་ལ། དེའང་ཚེའི་སུམ་ཆ་གཅིག་སོང་ཚར་འདུག་པས་འཆི་བར་གཏུག་འདུག རང་རེའི་སྔར་གྱི་བླ་མ་སློབ་དཔོན་གྲོགས་མཆེད་གཉེན་ཉེ་འབྲེལ་གྲོང་མི་ཁྱིམ་མཚེས་དེ་ཙམ་ཞིག་འཆི་ལུགས་ཀྱིས་གློ་བུར་དུ་ཤི་བའམ་ནད་ཀྱིས་ཡུན་རིང་མནར། ན་ཚ་ཟུག་ཟུ་སྡུག་བསྔལ་བསམ་ལས་འདས་པ་མྱོང་བཞིན་འཛིགས་ཤིང་སྐྲག་ན་ཡང་བྱ་ཐབས་དང་བསླུ་ཐབས་མེད་པར་འཆི་ལུགས་དེ་བཞིན་བྱས་སོང་། ཤི་ནས་འཕྲད་དབང་ཡང་མེད། གར་སོང་ཆ་མེད་ཆུ་ནང་རྡོ་འཕངས་པ་བཞིན་འབྲལ་མི་ཡོད་ཅིང་རྗེས་མེད་དུ་སོང་། རོ་དེ་ནི་དུར་ས་ཞིག་ཏུ་བསྐྱལ་ཏེ་ལངས་མེད་དུ་གཏོར། སེམས་ནི་གང་དུ་སོང་དང་ད་ལྟ་གང་དུ་སྐྱེ་མི་ཤེས་པར་འདུག རང་ཡང་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་ལས་མ་འདས་པས་ཅི་དྲག ད་ལྟ་རང་ཤི་ན་ཅི་འདྲ་སྙམ་པས། ཚེ་འདིའི་འདུན་མ་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་སྙིང་པ་ཟང་མ་ཡིན་འདུག བཤས་རར་ཁྲིད་པའི་སེམས་ཅན་དང་འདྲ་འདུག་པ་ལ། ད་ལྟ་རྒྱུན་རིང་སྡོད་གྲབས་དང་། ཆོས་བརྒྱད་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་མབསྟན་གྱི་ངང་དུ་བཏང་ན་འདི་ལས་སྡུག་བསྔལ་བ་མེད་པས་ཚེ་འདིའི་འདུན་མ་ཐམས་ཅད་ཅི་རེད་ལ་བཏང་། ཚེ་ཕྱི་མར་དོན་གཅིག་མི་སྒྲུབ་རེ་སྙམ་པའི་འདར་ཡེད་ཡེད་ཀྱི་ངང་ནས་རྣམ་གཡེང་ལ་བློ་མི་འཇུག་པར་ཚེ་བློས་བཏང་ནས་མི་ཚེ་སྒྲུབ་པ་ལ་འབད་པའི་ཞེ་དམ་དང་། རྒྱུད་ལ་ཅི་འབྱེར་བྱས། བློ་སྣ་ཐུང་སྒྲུད་སྒྲུད་བྱོས། །ངེས་ན་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ་དང་པོར་གལ་ཆེ་སྟེ། སྔོན་ཤི་བ་རྣམས་ལ་བསམ། རང་ཡང་འདི་ལས་མ་འདས་པས་འཆི་ཙ་ན་ལོངས་སྤྱོད་སྙན་གྲགས་སོགས་ཐམས་ཅད་དང་འགྲོགས་དབང་མེད་པར་ཤུལ་དུ་ལུས་པས་ཕན་པ་མི་འདུག དེ་དུས་ཕན་པ་ནི་ཆོས་ཁོ་ན་རེད་སྙམ་དུ་དང་པོར་ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་བྱེད། བར་དུ་གལ་ཆེ་སྟེ་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་ཙ་ན་དལ་བར་སྡོད་པའི་ལོང་མེད་པས་ཆོས་ལ་བ སྐུལ་བའི་ལྕག་བྱེད། མཐའ་མར་གལ་ཆེ་སྟེ་འཆི་བ་འོད་གསལ་

ཆོས་སྐུའམ། འཆི་བའི་རང་བཞིན་དོན་དམ་བདེན་པ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་འདི་ཉིད་སྒོམ་པ་ལ་ནན་ཏན་བྱའོ། ། ༼ཐུན་གཉིས། ༽

༣ ལས་རྒྱུ་འབྲས་བསམ་པ།

གསུམ་པ་ལས་འབྲས་བསམ་པ་ནི། འོ་ན་ཤི་ནས་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ལུགས་བཞིན་དུ་མར་མེ་ཤི་བ་ལྟར་མེད་པར་འགྱུར་བའམ། འདིར་སྐྱེ་རང་དབང་འདུས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་ཀས་ཆོག་ཀྱང་། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ལས་གང་བྱས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ལེན་དགོས། དེའང་ཞེ་སྡང་གིས་གཙོ་བོར་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་ལས་བསགས་པ་དང་། ཡུལ་བཉེན་པོ་ལ་སྡིག་བསགས་པ་དང་། མི་དགེ་བ་བཅུ་དྲག་པོ་དང་གྲངས་མང་པོར་སྤྱད་ན་དམྱལ་བར་སྐྱེ། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་ལས་བསགས་པ་དང་། ཡུལ་འབྲིང་ལ་བརྟེན་ནས་སྡིག་བསག་པ་དང་། མི་དགེ་བ་བཅུ་འབྲིང་དུ་སྤྱད་པ་དང་། གྲངས་ཀྱང་བར་མ་ཙམ་སྤྱད་པས་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ། གཏི་མུག་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་ལས་བསགས་པ་དང་། ཡུལ་ཐལ་པ་དང་དམན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྡིག་བསགས་པ་དང་། མི་དགེ་བ་ཆུང་ངུ་སྤྱད་པ་དང་། གྲངས་ཀྱང་ཉུང་ངུར་སྤྱད་ན་དུད་འགྲོར་སྐྱེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་དགེ་བ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་དུ་སྤྱད་པས་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་རྣམས་སུ་སྐྱེའོ། །དེས་ན་རང་གིས་ལས་བསགས་པ་དེ་བར་མ་དོར་ཆུད་མི་འཛའ་བར་རང་ཐོག་ཏུ་གནས། ཐིག་དྲང་པོར་བཏབ་པ་བཞིན་འཆུག་པ་མེད་པར་སྨིན་བས་དུས་རྟག་ཏུ་རང་གི་སྒོ་གསུམ་ལ་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ཏེ་དགེ་བར་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་དགའ་བ་བསྒོམ། དེ་ཆུད་མི་འཛའ་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསྔོ་བ་རྣམ་པར་དག་པས་རྒྱས་གདབ། མི་དགེ་བ་རྣམས་ལ་གནོང་འགྱོད་ཀྱི་བཤགས་སྡོམ་ཚུལ་བཞིན་བྱེད། སྡིག་ལྟུང་དང་ཞག་ཏུ་མི་འགྲོགས་པར་ཕྱིར་བཅོས་ལ་འབད་པ་གལ་ཆེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་མི་དགེ་བའི་བསམ་པ་ནམ་སྐྱེས་འབུར་འཛོམས་བྱས་ནས་འདིའི་

དབང་དུ་གཏོང་རེ་སྐམ་པའི་ཞེ་དམ་བྱེད་ཅིང་དགེ་སྡིག་སྤང་བླང་གོ་མ་ལོག་པར་ལག་ལེན་ལ་ཐེབས་པར་བྱའོ། ། ༼ཐུན་གསུམ་པ།༽

༤ འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ།

བཞི་པ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ལས་མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཅི་རིགས་སྤྱད་པའི་འབྲས་བུས་རིམ་གྱིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་ན་དམྱལ་བ་ཚ་དམྱལ་བརྒྱད། གྲང་དམྱལ་བརྒྱད། ཉི་ཚེ་ཉེ་འཁོར་བ་གཉིས་ཏེ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་དེ་དག་སོ་སོ་ན་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་པ་དཔག་དཀའ་བ་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་ལ། ཚ་དམྱལ་བརྒྱད་དུ་སྐྱེས་ན་ད་ལྟ་ཐུག་པ་ཙམ་ཞིག་གིས་ཁ་ཚིག་ན་ཚ་ན་ཇི་ཙམ་འདུག ཁྲོ་ཆུ་ཁོལ་མས་ནང་ཁྲོ་ལ་ཐམས་ཅད་བསྲེག་ཅིང་ཟངས་ཀྱི་ནང་དུ་འཚོད་པ་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སྨྱོང་ན་ཇི་ལྟར་བྱ། ཚེར་མ་ཙམ་ཟུག་ཀྱང་ཟུག་གཟེར་དེ་ཙམ་འདུག་པ་ལ། སྤུ་གྲི་དང་སོག་ལེ་མེ་འབར་བས་ལུས་ཚལ་བར་གཏུབ་ཅིང་གཤག་པར་བྱེད་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས།

གོས་ཅུང་ཟད་སྲབ་ཀྱང་གྲང་རེག་ཅི་ཙམ་ཡོད། གྲང་དམྱལ་དུ་སྐྱེས་ན་གོས་མེད་གཅེར་བུར་འཁྱག་སྦུབས་རླུང་མི་བཟད་པས་ཉེན་པའི་ནང་དུ་ཚུད་ནས་ལུས་དུམ་བུར་གས་པ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་ཚད་བཟུང་མེད་པར་སྨྱོང་བས་དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ། ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེས་ན་ད་ལྟ་ལྟོ་ཉིན་གཅིག་མ་སྨྱོང་ཡང་རྐྱེན་མི་ཐེག་ན། དེར་སྐྱེས་ན་མིའི་ཟླ་བ་ལ་ཞག་ཏུ་བརྩིས་པའི་ལོ་ལྔ་བརྒྱའི་བར་དུ་ཆུ་ཐིག་པ་གཅིག་དང་ཟན་རྡོག་གཅིག་ཀྱང་ཟ་རྒྱུ་མི་རྙེད། གལ་ཏེ་ཐོས་ཀྱང་མགྲིན་པར་མི་ཐར། ལྟོ་བས་མི་ཐེག །ནང་ཁྲོལ་མེ་འབར་བས་བསྲེག་པས་སྡུག་བསྔལ། དུད་འགྲོ་བྱིང་ན་གནས་པ་ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོ་ན་ཡོད་པ་དང་། ཁ་འཐོར་བ་ལྷ་མིའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་གིས་གཅིག་ཟ་བ། མི་ཁྲུག་བཞིན་ཁལ་འགེལ། མི་ནུས་བཞིན་རྔོས་རྔོ་ཤ་གཅོད། སྣ་འབིགས།

བཤལ་བ་སོགས་དང་། ནམ་མཁར་འཕུར་བའི་བྱ་བྱེའུ། ས་ལ་རྒྱུ་བའི་རི་དྭགས་སོགས་དུད་འགྲོའི་རིགས་ཐམས་ཅད་མི་སོགས་མཐོང་ཚད་གཤེད་མ་ཁོར་ལག་ཅན་དུ་མཐོང་ནས་བསད་དོགས་པ་སོགས་ད་ལྷ་མིའི་ལུས་ལ་མདུང་ཐུང་ལྟ་བརྒྱུས་བསྣུན་པ་ཙམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་པས་དེར་སྐྱེས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ། ལྷ་ལ་འཆི་འཕོའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། སེམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དམྱལ་བ་འབུམ་འགྱུར་ལས་ཆེ། ཉ་བྱེ་ཚན་ལ་བསྲེགས་པ་དང་མཚུངས། ལྷ་མ་ཡིན་ལ་འཐབ་རྩོད་ཀྱིས་རྒྱུད་ཚིག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལུས་རྨས་པ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་གོང་དང་འདྲ། མི་ལ་སྐྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། མིའི་མངལ་ན་གནས་དུས་མ་འགྲང་ན་རིས་ནོན་པ་ཙམ། ལྟོག་ན་དབྱུངས་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་། ཁ་ཟས་ཚ་པོ་ཟོས་ན་ཆུ་ཚན་ལ་བཙོས་པ་ཙམ་དང་། གྲང་མོ་ལ་འཁྱག་སྦུབས་སུ་བཙུག་པ་ཙམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ། སྐྱེ་དུས་རི་ཆེན་པོའི་བར་དུ་བཙིར་བ་ཙམ། ཐང་ལ་ལྷུང་ཚེ་ཚེར་དོང་དུ་བསྐྱུར་བ་ཙམ། ཟླུ་མ་བཤུས་ཚེ་ལྤགས་པ་བཤུས་པ་ཙམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་རྒས་པ་ན་ཁའི་སོ་ནི་བུད། མགོ་ནི་སྐྲ་བོར་སོང་། མིག་ནི་འགྲིབ། རྣ་བ་ནི་འོན། སྐེད་པ་ནི་སྒུར། ལངས་ན་འཐེན་པ་འདྲ། བསྡད་ན་ལྷུང་བ་འདྲ། རྐང་པས་ལུས་པོ་མི་ཐེག །ཀུན་གྱིས་བརྙས་བཅོས་བྱེད་པ་སོགས་སྡུག་བསྔལ། ན་བ་སོ་ན་བ་ཙམ་ལའང་བཟོད་གླག་མེད་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྨོས། འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་མལ་གྱི་ཐ་མར་ཉལ། ཟས་ཀྱི་ཐ་མ་ཟ། ཉེ་དུ་འབྲེལ་པས་མཐའ་བསྐོར། གཏམ་གྱི་ཐ་མ་འོར་སྐྱིད་བྱེད། ཐིམ་རིམ་དང་བསྟུན་ནས་ལུས་ས་འོག་ཏུ་ལྷུང་བ་སྙམ་བྱེད། ཅི་བྱ་གཏོལ་དང་བྲལ་ཏེ་དབུགས་སྣ་དང་ཁ་ནས་ཡང་ཡང་བཤོ་བའི་ངང་ཕྱིར་ལྡོག་མེད་པར་ཁྲིག་གིས་ཆད། འཇིགས་སྐྲག་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མྱོང་ཡང་བསླུ་ཐབས་མེད་པས་སྡུག་བསྔལ། གཞན་ཡང་ཡོད་པ་བསྲུང་མི་ཐུབ། མེད་པ་བཙལ་བས་མི་རྙེད། དགྲ་དང་ཕྲད་དོགས། གཉེན་དང་བྲལ་དོགས ། བུ་མ་ཐོབ་དོགས། བུ་མོ་མ་བཟང་དོགས། མངའ་རིས་ཕྱོགས་རིས་སྙན་གྲགས་ཉམས་དོགས་པ་སོགས་སྡུག་བསྔལ། དེས་ན་འཁོར་བའི་བདེ་འབྱོར་ནི་ཚངས་པ་

བརྒྱ་བྱིན། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཀྱང་ཕན་པ་མེད། དཔེར་ན་མི་བཙོན་དོང་དུ་ཚུད་པ་དེ་འབྲོས་པའི་བསམ་པ་མ་གཏོགས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་སྡོད་མི་འདོད། ཞེན་ཆགས་མེད་པར་འདི་ནས་ནམ་ཐར་རམ་སྙམ་པ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་མ་གཏོགས་པ་བདེ་བ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མེད་པ་འདི་ལས་མི་འོངས་སམ་བཙོན་དོང་ངམ། ངན་སྐྱུགས་ཀྱི་འདམ་ནས་འབྲོས་པ་བཞིན་དུ་ཅི་ཐར་བྱས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་དང་། འཁོར་བའི་བདེ་འབྱོར་སྣུབ་རེ་ཤིག་སྙམ་པའི་ཞེ་དམ་དང་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་བྱའོ། ། ༼ཐུན་བཞི་པ།༽ འདི་དག་ནི་ཐུན་མོང་གི་སྔོན་འགྲོ་ཡིན་ལ།

༢ ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྔོན་འགྲོ།

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྔོན་འགྲོ་ལ། རྒྱུད་སྔོན་དུ་ནུང་ཞིང་ཅི་བྱས་ཐར་པའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྲིད། སྡིག་སྒྲིབ་དག་པར་བྱེད་པ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་བཟླས། ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་མཎྜལ་གྱི་ཁྲིད། བྱིན་རླབས་མྱུར་དུ་འཇུག་པ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་བཞིའོ། །

༡ རྒྱུད་སྔོན་དུ་ནུང་བའམ་ཅི་བྱས་ཐར་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད།

དང་པོ་ནི། འོ་ན་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་དང་སྐྱབས་ཐུབ་པ་གང་ཡིན་ན་ཡུལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་སྟོན་པ། ཆོས་ལ་ལམ། དགེ་འདུན་ལ་ལམ་གྱི་གྲོགས་སུ་བཟུང་ནས་ལམ་བགྲོད་དགོས་ལ། མཐར་ཐུག་སྐྱབས་ཐུབ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་རྩ་བའི་བླ་མ་ལ་འདུས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྐྱབས་ཞུ། སྐྱབས་ཞུས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རྫོགས་པའི་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་དགོས་ལ། དེའང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕ་མར་ཤེས། དེའི་དྲིན་དྲན་པ་དྲིན་ལན་གཞལ་བའི་བསམ་པས་དེ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་སྦྱོར་ཕྱིར་བདག་གིས་སྔོན་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་ཅིང་སྨོན་ལམ་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསླབ་པར་བྱ་སྙམ་པས་སེམས་བསྐྱེད། མདོར་ན་བསྒོམ་བྱ་ནི་དཀོན་མཆོག་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་རྣམ་པ་ལྔར་མཆོན་བྱེད་དུ་མདུན་དུ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་མཐའ་ནེའུ་སེང་གིས་བསྐོར་བའི་དབུས་སུ། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་གི་རྣམ་པའམ་ཤིང་སྡོང་གང་གསལ་བ་རྩ་བ་གཅིག་ལ་ཡལ་ག་ལྔར་གྱེས་པའི་དབུས་ཀྱི་ལྟེ་བར་པདྨ་ཉི་མ་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་རྩ་བའི་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྐུ་མདོག་སྔོན་པོ་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་ཐུགས་ཀར་བསྣོལ་ཐབས་སུ་འཛིན་པ། ཞབས་རྡོ་རྗེའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་བརྒྱན་ཐབས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང་། དར་གྱི་ན་བཟའ་གསོལ་བ་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པ་ཞིག་ལ་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་ཐབས་ཅད་ཐོ་བརྩེགས་སམ་ཁྲིམ་ཚོགས་སུ་བསྐོར་ནས་བཞུགས་པ། མདུན་གྱི་ཡལ་གའི་སྟེང་ན་གདན་པད་ཉི་དང་རོ་གདན་ནམ། འཇིགས་བྱེད་དུས་མཚན་གྱི་སྟེང་ན་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའམ་ཡི་དམ་གང་འོས་ལ་རྒྱུད་བཞིའི་ལྷ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བ། གཡས་ཀྱི་ཡལ་ག་ལ་སེང་གེའི་ཁྲིས་དང་པདྨ་ཉི་ཟླའི་གདན་གྱི་སྟེང་ན་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐོར་བ། རྒྱབ་ཏུ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་པུསྟི་བརྩེགས་པ་ལྟར་གསེར་གདོང་ཁྲ་ཆེམ་གྱིས་རང་ལ་བསྟན་པ། གཡོན་དུ་ཉེ་བའི་སྲས་བརྒྱད་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་འདུན་དང་། རབ་འབྱོར་ཀུན་དགའ་བོ་མཆོག་ཟུང་སོགས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཁྲིམ་ཚོགས་པ་བཞིན་བཞུགས་པ། གཙོ་བོའི་གདན་མཚམས་སུ་ཆོས་སྐྱོང་སྲུང་མ། བར་མཚམས་སུ་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་བུ་ཡུག་འཚུབས་པ་བཞིན་གསལ་གདབ། མཚོ་འཁྲམ་གྱི་ནེའུ་གསེང་གི་སྟེང་དུ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གཙོས་ནས་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོད་པའི་འདྲེན་དཔོན་རང་རེས་

བྱས་ཏེ། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྙམ་དུ་བསམ་ནས་སྐྱབས་འགྲོའི་ཚིག་ཅི་རིགས་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་གསལ་བཏབ་ནས།

སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཚོགས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ། །
བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི། །
བདག་གིས་སྦྱིན་སོགས་བགྱིས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །
འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག །
བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་མཆིའི་བར།

ཞེས་སོགས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱུ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །སོགས་དང་དྲགས་ལ་གསལ་ཐེབས་པ་འདོན་སྒོམ་ཡིད་ལ་ཅི་འབྱེར་བྱ། མཐར་སྐྱབས་ཡུལ་འོད་ཞུ་རང་ལ་ཐིམ་པས་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་། སྐྱབས་ཡུལ་གྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་གྱུར་སྙམ་དུ་སྒོམ། ། ༼ཐུན་ལྔ།༽

༣ སྡིག་སྒྲིབ་དག་པར་བྱེད་པ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་བཟླས།

གཉིས་པ་སྡིག་སྒྲིབ་དག་པར་བྱེད་པ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་བཟླས་ནི། རང་གི་སྤྱི་བོར་པད་ཟླའི་སྟེང་དུ་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་གཡས་རྡོ་རྗེ་ཐུགས་ཀར་འཛིན་ཅིང་གཡོན་དྲིལ་བུ་དཀུར་བརྟེན་པ་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པར་བསྒོམ་ནས། བླ་མ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བདག་གི་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དག་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་དང་།

བདག་ནི་མི་ཤེས་རྨོངས་པ་ཡིས། །
དམ་ཚིག་ལས་ནི་འགལ་ཞིང་ཉམས། །

བླ་མ་མགོན་པོས་སྐྱབས་མཛོད་ཅིག །
གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཀྱེ། །
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན། །
འགྲོ་བའི་གཙོ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། །

སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྩ་བ་ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་ཉམས་པ་ཐམས་ཅད་འཐོལ་ལོ་བཤགས་སོ། །སྡིག་སྒྲིབ་ཉེས་ལྟུང་དྲི་མའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཞབས་ཀྱི་མཐེ་བོང་ལས་བདུད་རྩི་དཀར་པོའི་རྒྱུན་བབས། རང་གི་སྤྱི་བོ་ཚངས་པའི་བུ་ག་ནས་ཞུགས། ནད་གདོན་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་ཐལ་ཕྱུང་ལ་ཆུ་བཏང་བ་བཞིན་ནག་ལྷུར་ལྷུར་དུད་ཁུའི་རྣམ་པར་བཤང་གཅིའི་ལམ་དང་བ་སྤུའི་བུ་ག་དང་མཐེ་བོང་སོགས་ནས་ཕྱིར་ཐོན། ལུས་ཤེལ་སྒོང་གཡའ་དག་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པར་བསམ་ཞིང་དག་ཏུ་ཡིག་བརྒྱ་ཅི་ནུས་འདོན། མཐར་རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཀྱི་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དག་ཡོད་དོ་གསུངས་ནས་བཀའི་གནང་བ་བྱིན། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་འོད་དུ་ཞུ་ནས་རང་ལ་ཐིམ་པས་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་ལྟ་བུར་བསམས་ནས་དར་ཅིག་སེམས་མ་བཅོས་པར་རང་ལུགས་སུ་གློད་ལ་བཞག་གོ། ༼ཐུན་དྲུག༽

༧ ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་མཎྜལ།

གསུམ་པ་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་མཎྜལ་གྱི་ཁྲིད་ལ། སྒྲུབ་པའི་མཎྜལ་དང་མཆོད་པའི་མཎྜལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། མཎྜལ་གཅིག་ལག་ཏུ་ཐོགས་པ་ལ་འབྲུ་འཛིན་བཞིན་པས་རྡུལ་ཕྱི་བསྐོར་དུ་ལན་

གསུམ་ཕྱི། གཟུང་འཛིན་འཁྲུལ་པས་བསྡུས་པའི་མ་དག་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་སྦྱངས་པར་བསམ། ནང་བསྐོར་དུ་ལན་གསུམ་སྐོར། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པར་བསམ། དབུས་དང་ཕྱོགས་བཞིར་ཚོམ་བུ་བཀོད། མཎྜལ་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་ཚོམ་བུ་སྐྱབས་ཡུལ་གྱི་སྐབས་བཞིན་དཀོན་མཆོག་ལྔ་ཚོམས་སུ་བསྐྱེད། མཆོད་པ་སླ་བའི་ཆེད་ཞལ་ཐམས་ཅད་རང་ལ་བསྟན་པར་བསམས་ལ་མཆོད་ཡོམས་ཀྱི་དབུས་སུ་བཞག

གཉིས་པ་ནི། སྒྲུབ་པའི་མཎྜལ་བཞིན་འབྲུ་འཛིན་པས་ཕྱི་སྐོར་དུ་ལན་གསུམ་ཕྱིས། བདག་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སྡིག་སྒྲིབ་ཉེས་ལྟུང་ཐམས་ཅད་དག་པར་བསམ། ཚོམ་བུ་ཕྱོགས་བཞི་མཚམས་བརྒྱད་དུ་བཀོད་ལ། ས་གཞི་སྤྱོས་བྱུགས་མ་དང་། གཞན་ཡང་མཎྜལ་གྱི་ཚེ་གས་རིགས་པ་དང་། ཆུ་གཉིས་ཉེར་སྤྱོད་ལྔ་འདོད་ཡོན་ལྔ་སོགས་ཕྱིའི་མཆོད་པ་དང་། ཤ་ལྔ་བདུད་རྩི་ལྔ་སོགས་ནང་གི་མཆོད་པ་དང་། རིག་མ་བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་བདེ་བའི་མཆོད་པ་གསང་བའི་མཆོད་པ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཆོད་བྱ་མཆོད་བྱེད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ངང་ལ་འབྱུལ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་སྟེ་མཆོད་རྫས་ཇི་སྙེད་ཅིག་གིས་མཆོད་པར་བསམ། དེ་ལྟར་ཕུལ་བའི་མཐུས་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་ཤིང་ཉམས་རྟོགས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྒྲུབ་པའི་མཎྜལ་གྱི་ལྷ་ཚོགས་འོད་དུ་ཞུ་ནས་རང་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་མོ། །དེའི་ངང་ནས་དར་ཅིག་མ་བཅོས་པའི་ངང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་གོ ། ༼ཐུན་བདུན། ༽

༩ བྱིན་རླབས་མྱུར་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར།

བཞི་པ་བྱིན་རླབས་མྱུར་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། རང་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་བདེ་མཆོག་ལྟ་བུར་གསལ་བའི་སྤྱི་བོར་རང་གི་རྩ་བའི་བླ་མ་དེ་དགེ་སློང་གི་ཆ་ལུགས་ཞྭ་ནག་གསེར་མདངས་ཅན་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་མཚོན་ཕྱིར་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་བསྣོལ་ནས་འཛིན་པ་སོགས་

ཐུན་བཞིའི་གསོལ་འདེབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བསྐྱེད་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱེད། ཡང་ན་རང་གི་སྤྱི་བོར་རྩ་བའི་བླ་མ་དེ་སྐུ་མདོག་དེ་ཀཱའམ་ཡི་དམ་གྱི་རྣམ་པ་གང་མོས་ཞིག་ཏུ་བསྒོམས་ནས་དེའི་སྤྱི་བོ་ནས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་ཐུག་གི་བར་བླ་མ་རྣམས་ཐོ་བརྩེགས་སྒོམ་པའམ། ཡང་ན་ཁྲིམ་ཚོགས་སུ་བསྒོམས་ནས་དེ་ལ་ཚད་བཟུང་མེད་པའི་མོས་གུས་ཐུན་མོང་མིན་པ་དེངས་པ་བྱས་ནས།

དཔལ་ལྡན་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ། །
བདག་ལ་དབང་བཞི་བསྐུར་བ་དང་། །
རྒྱུད་བཞི་སྨིན་དང་གྲོལ་ལས་བཞིའི། །
དངོས་གྲུབ་མྱུར་དུ་སྩོལ་དུ་གསོལ། །
ཁྱད་པར་ཉམས་རྟོགས་རྩོལ་མེད་དུ། །
རྒྱུད་ལ་ད་ལྟ་སྐྱེ་བ་དང་། །
ཁྱེད་ཀྱི་གོ་འཕང་རབ་འགྲུབ་ནས། །
འགྲོ་བ་དེ་ལ་འགོད་པར་ཤོག །

ཅེས་སོགས་གསོལ་འདེབས་དར་དྲགས་ལ་ཡུན་རིང་སྣང་བ་འགྱུར་ངེས་སུ་བྱ། བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་རྣམས་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་སྲུང་མའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་རྩ་བའི་བླ་མ་ལ་ཐིམ་པས་རྩ་བའི་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་ཀུན་འདུས་ཀྱི་སྐུར་བསྒོམས་ཏེ་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་མཆོད་པ་དང་། ཡན་ལག་བདུན་པ་འབུལ། མ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བླ་མ་སངས་རྒྱས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །ཀུན་ཁྱབ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །བདེ་ཆེན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་

སོ། །ཐུགས་རྗེ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །ཞེས་སོགས་རྗེ་ལྟར་འོས་པའི་གསོལ་འདེབས་བྱས་ཏེ། བླ་མ་ལས་དབང་བཞི་ལེན་པར་སྨྲོ་ན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་འདུས་ཀྱི་སྐུར་བསམ་པ་ལ་མོས་གུས་དུང་བྱས། བླ་མའི་དཔྲལ་བ་མགྲིན་པ་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་དམར་པོ་སྔོན་པོ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འཕྲོས། རང་གི་གནས་གསུམ་ལ་ཐིམ་པས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྡིག་སྒྲིབ་དག བུམ་དབང་གསང་དབང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཐོབ། ལམ་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་པ་དང་། རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་རྫོགས་རིམ་སྒོམ་པ་དང་། དགའ་བཞིའི་ཐབས་ཤེས་སྙོམས་འཇུག་སྒོམ་པ་ལ་དབང་། འབྲས་བུ་སྤྲུལ་སྐུ་ལོངས་སྐུ་ཆོས་སྐུ་འགྲུབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མངོན་དུ་བྱས། ཡང་བླ་མའི་སྐུའི་གནས་ཐམས་ཅད་ནས་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་རྣམ་པ་ལྔ་པ་ཞིག་འཕྲོས། རང་གི་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐིམ་པས་སྒོ་གསུམ་ཚ་མཉམ་དང་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག དབང་བཞི་པ་ཐོབ། ལམ་རིག་སྟོང་དབྱེར་མེད་སྒོམ་པར་དབང་། འབྲས་བུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུའམ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐུ་འགྲུབ་པའི་སྐལ་པ་ཅན་དུ་བྱས། དེ་ནས་བླ་མ་འོད་དུ་ཞུ་ནས་རང་ལ་ཐིམ་པས། བླ་མའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་སྙམ་པའི་ངང་དུ་དར་ཅིག་མ་བཅོས་པར་བཞག་གོ། འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས་ནན་ཏན་དུ་བསྒོམ། སྔོན་འགྲོ་བཞི་པོ་གང་དང་གང་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚེའང་ཐུན་བཞི་འབད་རྩོལ་གྱིས་འདོན་བཞིན་དུས་རྒྱུན་དུ་མ་བྲལ་བར་ཉམས་སུ་བླངས་པས་རྨི་ལམ་དུའང་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་སྣང་བ་བྱུང་ན་ཐུན་འབྲེལ་བའི་ཚད་ཡིན་ལ། ཚོགས་འཕེལ་བ་དང་སྒྲིབ་པ་དག་པའི་རྟགས་རྣམས་དངོས་དང་རྨི་ལམ་དུའང་འབྱུང་བས་འབད་པས་ཉམས་སུ་བླང་ངོ། ། ༼ཐུན་བརྒྱད། ༽

༣ ཁྱད་པར་གྱི་སྔོན་འགྲོ།

གསུམ་པ་ཁྱད་པར་གྱི་སྔོན་འགྲོ་བསྒྲུབ་རྐྱེན་བཞི་ལས། མི་རྟག་པས་རྒྱུད་བསྐུལ་ཞིང་འཁོར་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མཐོང་བས་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་ཞེན་ལོག་བྱ་བཏང་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པས་རྒྱུའི་རྐྱེན་དང་། གང་ཟག་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ། བདེ་གཤེགས་བཀའི་བླ་མ། དོན་དམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བླ་མ། སྣང་བ་བརྡའི་བླ་མ་སོགས་ཡང་དག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཟིན་པ་བདག་པོའི་རྐྱེན་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བསྟེན་པ་དང་། འདིར་ཐ་སྙད་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཕྱོགས་ཞེན་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཐད་པ ཅད་དེ་ཐམས་ཅད་དང་མི་འགལ་ཞིང་། ཐམས་ཅད་ལས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་གདོད་མའི་གནས་ལུགས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བབས་སོ་ཞེས་ངེས་པ་བསྐྱེད་དེ་བསྒོམ་བྱ་མ་འབྲེལ་བ་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ངེས་པར་བྱ་བ་དང་། སྒོམ་ལ་ཞེན་པ་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་ནན་ཏན་སྙིང་རུས་བསྐྱེད་པ་མ་གཏོགས་བདག་གིས་སྒོམ་པར་བྱེད་དོ། །བྱས་སོ། །བྱའོ། །སྐྱེས་ན་ལེགས། མ་སྐྱེས་ན་མ་ལེགས་སྙམ་པ་སོགས་རེ་དོགས་ཀྱི་མཚན་མ་དང་བྲལ་བས་གང་ཤར་སྐྱོང་བ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ངེས་པར་བྱ་བ་སྟེ་སྒྲུབ་རྐྱེན་བཞི་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཇུག་ཐོག་ཏུ་ཉམས་རྟོགས་ཐམས་ཅད་རྩོལ་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །

དེ་དག་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་སྔོན་འགྲོ་སྟེ་སྔོན་འགྲོའི་རིམ་པའོ། སྒྲུབ་རྐྱེན་གྱི་ཐུན་འདི་རྣམས་ཐུན་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་ཏེ་ཐུན་དགུའོ།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི།

༡ ཞི་གནས།

བཞི་པ་དངོས་གཞི་ལ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས། དང་པོ་ལ་ལུས་གནད་དང་སེམས་གནད་གཉིས།

༡ ལུས་གནད།

དང་པོ་ལུས་གནད་ནི། རྐང་པ་རྡོ་རྗེའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་། ལག་པ་མཉམ་བཞག་ལྟེ་འོག་སོར་བཞིའི་ཐད་དུ་བཅའ། སྙལ་ཚིགས་བསྲང་། དཔུང་པ་རྒོད་གཤོག་ལྟར་བརྐྱང་། མགྲིན་པ་ཡུད་ཙམ་དགུག །ལྕེ་ཡ་རྐན་ལ་སྦྱར་བའམ་རང་བབས། མིག་གདངས་ཟླུམ་མཉམ་པར་སྣ་རྩེའི་ཐད་སོར་བཞིའི་བར་སྣང་ལ་བལྟ། དེ་ལྟར་བཅས་པའང་དོགགས་པ་གཙུམ་པ་མི་བདེ་བ་མ་ཡིན་པ། བདེ་འཐོལ་ལེར་འགྲོ་བ་ཞིག་བཅས་པས་རིམ་བཞིན་ཐུར་སེལ་གྱི་རླུང་དབང་དུ་འདུ་བ་དང་། ཚ་རླུང་དབུ་མར་ཚུད་པ་དང་མེ་མཉམ་དང་ས་རླུང་དབུ་མར་ཚུད་པ་དང་། ཁྱབ་བྱེད་དང་མེ་རླུང་དབུ་མར་ཚུད་པ་དང་། སྲོག་འཛིན་དང་རླུང་གི་རླུང་དབུ་མར་ཚུད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་ལ། དེར་མ་ཟད་ལུས་གནད་དེ་ལྟར་བཅས་པས་རྩ་རླུང་ལས་སུ་རུང་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་འཆར་ཞིང་ལུས་གནད་བཅས་པ་ཁོ་ནས་ཀྱང་ཉམས་རྟོགས་རང་འབར་ལ་ཡོང་བས་ལུས་གནད་དེ་བཞིན་བྱ་ཏེ། དང་པོར་རླུང་ཙུང་ཟད་བུས། དེ་ནས་རང་བབ་ལ་རྩོལ་བ་དང་བྲལ་བར་སྔོན་འགྲོ་རྣམས་རགས་རིམ་

གསལ་བཏབ་སྟེ་རང་གི་ཅི་བདེར་བཞག་གོ །དེའི་ནང་ནས་སེམས་གནད་ལ་སྤྱི་དང་སོ་སོ་བ་གཉིས་ལས།

༣ སེམས་གནད།

དང་པོ་ནི། འདས་པའི་རྗེས་མི་ག ཅོད་མི་བསམ། མ་འོངས་པའི་སྔུན་བསུས་ཏེ་འདི་བྱའོ་བྱེད་དོ་ཞེས་མི་མནོ། ད་ལྟ་བ་ལ་རྩིས་གདབ་བསལ་བཞག་མེད་པར་ཐོལ་སྐྱེས་ཀྱི་ཐ་མལ་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལ་སྤང་བླང་རེ་དོགས་བཟོ་བཅོས་གང་ཡང་མི་བྱེད་པར་སོ་མ་ལྷུག་པ་རང་ག་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལ་ཅི་གནས་སུ་བཞག་གོ། ། ༼ཐུན་བཅུ།༽

གཉིས་པ་སོ་སོ་བ་ནི། དེ་ལ་སེམས་གནས་མ་ནུས་ན་ཤིང་དུམ་བུའམ་རྡེའུ་བྲ་མོ་ཞིག་མདུན་དུ་བཞག་ནས་དེ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་དང་གཅིག །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པ་བཤམ་པའམ་ཡིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་ཏེ་བྱིངས་རྨུག་འཐིབས་གསུམ་བྱུང་ན་དབུའི་གཙུག་གཏོར་རམ་མཛོད་སྤུ། རྒོད་འཕྲོར་བྱུང་ན་ལྟེ་བའམ་ཞབས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་གདན་མཚམས། བྱིང་རྒོད་མེད་ཚེ་སྐུ་རིལ་པོའམ་ཐུགས་ཀའི་དཔལ་བེའུ་ལ་རྩེ་གཅིག་གཏད་དེ་བཞག །མཚན་བཟང་རྣམས་ཡིད་ཀྱིས་རེ་རེ་ནས་ཡས་ནས་མར་དང་། མས་ནས་ཡར་བསྒོ་བགྲང་བྱེད་བཞིན་གསལ་བཏབ་པ་དང་གཉིས། མར་མེ་སོར་བཞི་པ་ལྟ་བུ་ལ་གཏད་པ་དང་གསུམ། བུ་ག་ནམ་མཁའ་སྟོང་པའི་ཆ་ལག་མཐིལ་ཙམ་མམ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ཅི་རིགས་པ་ལ་གཏད་པ་དང་བཞི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཨོཾ་དཀར་པོ་ཨཱཿདམར་པོ་ཧཱུྃ་སྔོན་པོ་གསུམ་མདུན་དུ་བྲིས་ཏེ་དེ་ལ་འཛིན་པ་དང་ལྔ། མདུན་དུ་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་སྔོན་པོ་སོགས་ཅི་རིགས་བྲིས་པའམ། མདུན་དུ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་སོགས་མདོར་ན་གཟུགས་ཇི་ལྟར་འོས་པ་ལ་འཛིན་པ་དང་དྲུག་སྟེ། འདི་འདྲའི་རིགས་མང་ཡང་འདི་ཙམ་གྱིས་འདུས་ཤིང་། འདི་རྣམས་འཛིན་གང་བདེ་བ་ཞིག་ལ་བཟུང་

ལ་ཟིན་ན་དེ་ཀས་ཆོག །ཐམས་ཅད་མཐར་ཆགས་སུ་འཛིན་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད། འཇོག་ཚུལ་གཞིས་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པར་བློ་གང་དུའང་མི་འཛིན་པར་སེམས་དེ་གནས་ན་ཞོག །འགྲོ་ན་ཐོང་། གཉེར་ཁ་མ་བྱེད་པར་ཡན་དུ་ཆུག །སྒོམ་སྣམ་པ་དང་། མི་སྒོམ་སྣམ་པ་དང་། སེམས་གནས་སུ་རེ་བ་དང་། མ་གནས་དོགས་པ་སོགས་རྣམ་རྟོག་གི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཐད་བཅད། དམིགས་རྟེན་འཁྱུལ་བའམ་གྲུམ་པའམ་མིག་སྤྲིད་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་འཕྲོ་བཞག་ནས་སྐྱིན་མཚམས་ཀྱི་ཐད་ཀའི་བར་སྣང་ལ་བལྟ་ཞིང་སེམས་རང་ལུགས་སུ་གློད་ལ་བཞག་གོ། །འདི་སྒོམ་གྱི་གཏད་སོ་གང་ཡང་མི་བྱ། མི་ཡེངས་པ་ཙམ་བྱ་ཞིང་བྱིངས་རྨུགས་ཀྱིས་མ་གོས་པར་རིག་པ་དང་སིང་ངེ་བ་ལ་ཙན་ནེ་བཞག་གོ། །སྒོམ་དང་བཟང་གྱེས་ཐུན་ཐུང་ལ་གྲངས་མང་བ་ལ་གསལ་དྭངས་བྲོད་པ་དང་བཅས་པས་ཡང་ཡང་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་ཡང་ཡང་འཕྲོ་བཅད། མ་སྲུན་པར་བྱ་བ་ལ་བསླབ་པར་གལ་ཆེ། ། ༼ཐུན་བཅུ་གཅིག༽

དེ་ལ་སེམས་ཟིན་པ་དང་། རྣ་བའི་ཡུལ་གྱི་སྒྲ། སྣའི་ཡུལ་གྱི་དྲི། ལྕེའི་ཡུལ་གྱི་རོ། ལུས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རེག་བྱ་སོགས་ཐོས་ཚད་ལའང་རིམ་གྱིས་བཟུང་སྟེ་དེ་ལ་སྒྲ་དྲི་སོགས་ལ་སྒྲ་ལྷང་ངེ་བ། དྲི་ཞིལ་ལེ་བ་དེ་ཙམ་ལ་སེམས་གཏད་དེ་མ་ཡེངས་པར་དྲན་པའི་ལྕགས་ཀྱུས་བཟུང་སྟེ་རང་བབས་སུ་བཞག་པ་མ་གཏོགས་བཟང་ངན་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཀྱི་དཔྱད་པ་གང་ཡང་མི་བྱེད། གང་རུང་ལ་སེམས་འཛིན་ཏེ། གསལ་བདེ་བར་མཚམས་བཅད་དེ་ངལ་གསོ། ཉོག་མི་འདུག །ཐུན་བར་ཐམས་ཅད་དུ་དྲན་ཐག་མ་ཆད་ཙམ་དང་། མིག་ལྟ་སྟངས་སྣ་རྩེར་དབབ། ལུས་འགྲོ་འདུག །ངག་སྨྲ་བརྗོད་རྣམས་དྲག་ཤུལ་དང་མང་པོ་མི་བྱ། ཡིད་ཀྱིས་མཚན་བཅས་ཀྱི་བསམ་མནོ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱུན་བཅད་དེ་རིམ་གྱིས་མཉམ་བཞག་ལ་གོམས་འདྲིལ། ། ༼ཐུན་བཅུ་གཉིས༽

ཡང་ནང་དུ་སེམས་འཛིན་པའི་བྱིང་རྒོད་བྱུང་ན་དེ་སེལ་ཐབས་ལ་སྙིང་གར་ཡི་དམ་མམ། བླ་མ་གང་མོས་སོམ། ཡང་ན་བླ་མའི་ངོ་བོ་འོད་ཀྱི་གོང་བུ་ལ་སེམས་འཛིན་ལ། བྱིང་རྨུགས་བྱུང་ན་སྙིང་གར་པདྨ་དཀར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ལྟེ་བར་ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་སྲན་མ་ཙམ་ཞིག་སྙིང་ག་ནས་སྤྱི་བོར་རྒྱང་ཐོན །བར་སྣང་ལ་ཡེ་རེ་གནས་པར་བསམ། །གོས་འཕྲུག་པ་དང་ཉི་མ་མེ་སོགས་དྲོད་ཀྱི་རིགས་སྤང་། ཟས་བཅུད་ཅན་མི་བསྟེན། ཆུ་ལྷུག་བཏབ། རླུང་དང་གསེར་བུ་ཡོག་པ་དང་། རི་འགོར་བལྟ་བ་དང་སྤྱོད། རྒོད་པ་དང་འཕྲོར་བ་སོགས་ལ་སྙིང་གར་པདྨ་ནག་པོ་ཁ་ཐུར་དུ་ལྟ་བ་ནས་ཐིག་ལེ་ནག་པོ་ཞིག་བ་ཐག་ཆད་པ་བཞིན་དུ་ཆུ་ལམ་ནས་ཐོན། གདན་མཚམས་གསེར་གྱི་ས་གཞིར་ཐིམ་པར་བསམ་ལ་གོས་དང་སྤྱོད་ལམ་སོགས་གོང་ལས་གོ་བཟློག་སྟེ་དྲོད་ལ་བསོར། བྱིང་རྒོད་མེད་པའི་ཤེས་པ་སོ་ན་གནས་དུས་ཐད་ཀའི་གང་འོས་སམ། ཉི་གྲིབ་མཚམས་སུ་ཐིག་ལེའམ། རྫས་སྔོན་པོ་ཆུང་ངུ་ཞིག་ལ་ལྟ་སྟངས་དང་དམིགས་པ་གཏད། དེ་རྣམས་ལའང་དང་པོར་ཐིག་ལེ་སོགས་འདི་ལྟ་བུ་སྒོམ་སྙམ་དུ་གསལ་ཐེབས་ངེས་དང་འཕེན་པ་དྲག་པོ་བཏང་། དེ་རྗེས་གསལ་ན་རབ། མ་གསལ་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་སྙམ་པ་ཙམ་ཡིད་ཡུལ་ལ་བྱས་ཏེ་བརྟག་གཞིག་སོགས་མི་བྱེད་པར་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་རང་བབས་སུ་མ་ཡེངས་ཙམ་དུ་རང་ལུགས་སུ་བཞག །གསལ་བདེ་བར་མཚམས་བཅད་ལ་ཐུན་ཐུང་ལ་གྲངས་མང་བར་བྱའོ། ། ༼ཐུན་བཅུ་གསུམ།༽

ཡང་རྟེན་མེད་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ནི། རིམ་གྱིས་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའི་བར་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་སྟེ་སྟོང་ཆེན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་སྙམ་པས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའི་མཐོངས་ཀྱི་སྟོང་སང་ངེ་བ་དེ་ལ་མིག་ཧ་རེ་བལྟས་ནས་དམིགས་པ་གཏད། ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་སོགས་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་འཁོལ་ལེ་ལྷོད་དེ་གློད་ལ་མ་ཡེངས་པའི་རྒྱང་སོ་ཙམ་བཀོད་ནས་བཞག །སྐད་ཅིག་ཀྱང་ཡེངས་སུ་མི་འཇུག་པ་ཁབ་མིག་ཏུ་སྐུད་པ་འཇུད་པ་ལྟ་བུ། གཡོ་འགྱུལ་མེད་པ་རྒྱ་མཚོ་རླབས་

དང་བྲལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྩོལ་སྒྲུབ་མེད་པ་ཁྱུང་གནམ་འཕང་གཅོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། རེ་དོགས་དང་བྲལ་བ་སེང་གེ་གངས་ལ་གནས་པ་བཞིན་བཞག་པས་མ་ཡེངས་པར་རྣམ་རྟོག་མི་ཡོང་། ནམ་ཡེངས་ཙ་ན་རྣམ་རྟོག་ཅིག་ཡེར་གྱིས་ཡོང་། དེ་བྱུང་མ་ཐག་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ། ཆགས་སྡང་རྨོངས་གསུམ་སོགས་མི་དགེ་བ་དང་སྦྱིན་སོགས་དགེ་བ་ལུང་མ་བསྟན་སོགས་རྣམ་རྟོག་ཅི་འདྲ་བྱུང་ཡང་དགག་སྒྲུབ་སྤང་བླང་དགའ་མི་དགའ་གང་ཡང་མི་བྱེད་པར་ངོས་བཟུང་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་མ་ཡེངས་པར་བཞག་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་བལྟ། རྟོག་པ་དེ་སེམས་འཛིན་གྱི་རྟེན་དུ་བྱས་ཏེ། གྲིམས་དྲག་པ་དང་ལྷོད་དྲག་པའི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བར་བྱས་ཏེ་གང་དུའང་མ་ལྷུང་བར་ཙན་ནེ་བཞག་གོ། ། ༼ཐུན་བཅུ་བཞི།༽

དེས་ཀྱང་མ་ཟིན་ན། རླུང་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིན་པ་ལ་བུམ་པ་ཅན་དང་། གྲངས་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། རླུང་རོ་དགུ་བུས་རྗེས་མར་ལ་ཆིལ་གྱིས་བཟུང་། མཆིལ་མ་མིད་པ་དང་མཉམ་དུ་ལྟེ་འོག་ཏུ་མནན་ཅིང་ཅི་ཟིན་བཟུང་། གཏོང་དུས་རླུང་འབུད་པ་དང་བསྟུན་རེ་ཞིག་འོག་རླུང་རང་སར་བཞག །འདི་ལ་ལེགས་པར་བྱུང་ནས་འོག་རླུང་ཡར་ཙུང་ཟད་འཐེན། བུམ་པ་ཅན་ལ་བསླབ། དེ་ནས་རྫུབ་ཚུང་ཡང་བྱ་ཞིང་། ལྟེ་འོག་སོར་བཞིའི་ཐད་ཀྱི་ནང་སྟོང་སང་ངེ་བ་ལ་སེམས་གཏད། བར་བར་དུ་སྣེན་མཚམས་ལ་བལྟ་ཞིང་གློད། ཧ་ཅང་འགྲངས་ཆེས་པ་དང་ལྟོགས་པའི་དུས་མི་འཛིན། ཐོ་རངས་ལྟ་བུར་ཅི་ནུས་བཟུང་།

དེ་བཞིན་མི་ཚུན་ན་གྲངས་ལ་འཛིན་པ་ནི། རླུང་ནང་དུ་རྒྱུ་བ་དང་གནས་པ་ཕྱིར་དབྱུང་བ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་པའི་ཐོག་མར་ཉེར་གཅིག་ཙམ་མམ་མཐར་བརྒྱ་སྟོང་ལ་སོགས་པར་ཡིད་ཀྱིས་བགྲོ་བགྲང་དང་། སྣ་སྒོའི་ལམ་མ་གཏོགས་གཞན་གང་དུའང་མ་ཡེངས་པར་བྱ། དམིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དེ་རྣམས་ལ་གནས་པའི་སྣ་གཅིག་ངེས་པར་ཟིན་ཡོང་ཞིང་། གང་ཟག་གི་རིགས་

གཅིག་ཆར་བ་དང་། ཐོད་རྒལ་བ་དང་། རིམ་གྱིས་པ་གང་ཡང་སྲིད་པས་དེ་དག་ལ་འཆར་དཀའ་སླ་ཡང་ཅི་རིགས་པ་ཡོང་ཡང་སྐྱིད་ལུག་པར་མི་བྱ་བར་བསྐྱངས་པས་མི་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པས།

བླ་མ་ཉམས་མྱོང་ཅན་དང་བསྟུན་ནས་ཁྲིད་པས་གནས་པ་དང་པོ་རི་གཟར་གྱི་འབབས་ཆུ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ཆུ་བོ་དལ་འབབས་ལྟ་བུ། ཐ་མ་མི་གཡོ་བ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་གསུམ་རིམ་གྱིས་འཆར། སྔ་མ་རྣམས་ལས་རྣམ་རྟོག་རགས་སུ་སོང་བ་འདྲ་ཞིག་ཡོང་ཡང་དེ་སྔར་མ་ཚོར། ད་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཚོར་བ་ཡིན་པས་མ་སུན་པར་བསྐྱངས་པས་མཐར་རྣམ་རྟོག་གང་གིས་ཀྱང་གཡོ་བ་མེད་པར་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འཆར། དེ་ལྟར་གནས་པ་གསུམ་པོ་ལ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད། གྲིམས་ལྷོད་བཟློག་སྒོམ་སྦྲེལ་ནས་བྱས་པས་སྐྱེལ། གྲིམས་པས་ལུས་སེམས་ཤེས་པ་ལྟ་སྣངས་ཐམས་ཅད་བཙུན་ནས་ཟམ་པ་མདའ་གཅིག་མའི་སྟེང་དུ་འགྲོ་བ་ལྟར་འདི་སྒོམ་གྱི་གཏད་སོ་མེད་པར་ཕྲི་ལི་ལི་བསྐྱུར་ཞིང་འཇུར་འདེབས་ཐུན་ཐུང་བར་བྱ། གློད་པ་ནི་འཁྲུལ་འཁོར་ལྟ་སྣངས་སོགས་གློད། སེམས་ཁོ་རང་རང་ལུགས་སུ་ལྷོད་གློད། བཟོ་མེད་བདག་མེད་གར་ཐོད་ཐོད་དུ་འབོལ་ལེར་བཞག །རྩོལ་སྒྲུབ་བྲལ་བ་བུ་ཆུང་ལྷོས་བགྲངས་པ་ལྟར་འབོལ་ལེ་བཞག་ནས་མ་ཡེངས་ཙམ་གྱིས་དྲན་པ་ཡུད་དེ་བ་བྱ། དེ་མིན་གང་ཡང་མི་བསམ། ཐུན་ཐུང་རིང་བ་བྱ། བཟློག་བསྒོམ་ནི་རྣམ་རྟོག་གང་སྐྱེས་པ་དེ་ཀ་ངོས་བཟུང་ནས་སྐུ་དྲིན་ཅན་དུ་བལྟས། སྤང་བླང་རེ་དོགས་ཐམས་ཅད་དོར་ལ་ངོས་ཟིན་པར་བྱས།

ཇི་ཙམ་འགྱུར་ཀྱང་འོང་ཆེ། ད་དུང་ཡང་ཇི་ཙམ་འགྱུ་ཡོད་པ་འགྱུས་ཤིག་བྱས། རྗེས་སུ་མི་འབྲང་ངོས་ཀྱང་ཟིན་པར་བྱས། དགག་སྒྲུབ་གང་ཡང་མི་བྱེད། ན་ཚ་སྡུག་བསྔལ་ཉོན་མོངས་དྲག་པོ་སྐྱེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་བལྟ་བར་བྱས་པས་རང་ཞི་ལ་འགྲོའོ། ། ༼ཐུན་བཅོ་ལྔ།༽

དེ་ནས་ཞི་གནས་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་ངོ་སྤྲོད་ནི། དེའང་སེམས་འཛིན་གྱི་མཐུས་སེམས་ཅུང་ཟད་གནས་པ་དང་རབ་ཏུ་གནས་པ་ལ་ཞི་གནས་ཞེས་བྱ་ཡི། འགྲོ་རྒྱུན་དང་མ་འཕྲད་བར་གྱི་ན་བར་ལུས་པ་ལ་ཞི་གནས་ཞེས་མི་བྱ། ཞི་གནས་ནི་སེམས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་རྟོག་མཚན་འཛིན་རྣམ་གཡེང་གི་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་དགེ་བའི་ངོ་བོར་བྱིང་རྒོད་དང་བྲལ་བར་སིང་ངེ་བར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་སྔར་གྱི་རྩོལ་བ་དང་བཅས་པ་དེ་རྩོལ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པ་སླ་ལ་གྲུ་ཡངས་པ་སྐྱོང་བདེ་བ་སྒོམ་པ་ལས་ལངས་དུས་ཀྱང་སེམས་གང་དུའང་མི་འགྱུ་བར་སྒོར་རེ་སྡོད་པ། སྤྱོད་ལམ་རྣམ་བཞི་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པ་དལ་ལ་ལྷུན་ཚགས་པ། སྣང་བ་བཀག་མེད་དུ་ཡོང་ངེ་བ་ཡུལ་ལ་ཆེད་དུ་བློས་མ་བཙུག་ན་ཡུལ་གྱི་སྤྱུ་རིས་མི་ཟིན། བརྗེད་ངས་ཆེ་རུ་སོང་བ་འདྲ་བ་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་ཅི་རིགས་པ་མཐོང་། ཉམས་མངོན་ཤེས་རྫུ་འཕྲུལ་ཡང་མང་པོ་དང་། རྟགས་བཅུ་སོགས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་རིགས་པ་འཆར་བས་འདི་བཞིན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་ལྷག་མཐོང་སོགས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་གཞི་ཡིན། འདི་སྐབས་སུ་ན་ཚ་ཟུག་གཟེར་སྡུག་བསྔལ་མ་ཉེས་པའི་ཁ་ཡོག་ཀྱང་ཇི་ལྟར་རིགས་པ་འཆར་བ་རྨི་ལམ་བཟང་ངན་མངོན་ཤེས་རྫུ་འཕྲུལ་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་སོགས་ཇི་ལྟར་སྐྱེས་ཀྱང་ཆགས་སྡང་སྤྲངས་ཏེ་ཞེན་འཕྲིས་མེད་པའི་ངང་ནས། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྐྱུ་བར་ནས་བཏོན། བསྒོམས་ན་ཡོན་ཏན་བསམ་ལས་འདས་པས་དེ་ལྟར་སྒོམ་པ་ལ་ཞི་གནས་ལྟེང་པོ་དང་འཁྲུམས་པོ་སྐྱོན་ཅན་སོགས་དང་བྲལ་བའི་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་འདི་བཞིན་རྒྱུད་ལ་བསྐྱུན་པ་དང་ནན་ཏན་སྙིང་པོར་བྱའོ། །འདི་ཞི་གནས་རྒྱུད་པའི་ངོས་འཛིན་ནོ། ། ༼ཐུན་བཅུ་དྲུག༽

༢ ལྷག་མཐོང་།

གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་ལ་བལྟ་བ་དང་ངོ་སྤྲོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གནས་ཐོག་ནས་བལྟ་བ་དང་། འགྱུ་ཐོག་ནས་བལྟ་བ་དང་། སྣང་ཐོག་ནས་བལྟ་བ་དང་། ལུས་སེམས་གཅིག་ཐ་དད་བལྟ་བ། གནས་འགྱུ་ལ་བལྟ་བ་དང་ལྔ།

༡ བལྟ་བ།

༡ གནས་ཐོག་ནས་བལྟ་བ།

དང་པོ་ནི། ལུས་གནད་སྔར་ལྟར་བཅའ། ལྟ་སྟངས་སྐབས་འདིར་གཡལ་ཆེ་བས་སྔར་ལས་མཐོ་ཙམ་བར་སྣང་གི་དཀྱིལ་ལམ་ཐད་ཀར་ཆམ་ཆུམ་ཁྱེར་ཁྱུར་ཡ་ཡོ་མེད་པར་ཏ་རེ་བལྟ།

སྔོན་འགྲོ་རགས་རིམ་ལམ་ཙམ་གསལ་བཏབ། དེ་ནས་སེམས་རང་ལུགས་སུ་གློད། དེ་རྗེས་སེམས་གནས་པ་སྐྱོན་མེད་གསལ་ལེ་ཧྲིག་གེ་བར་གནས་པ་དེའི་ངང་ནས་དྲན་པ་ཡུད་དེ་བ་བྲུས་ལ་ཞི་གནས་བཟང་བའོའི་དུས་སུ་སེམས་དེའི་ངོ་བོ་ཁ་དོག་གཟུགས་དབྱིབས་སྐྱེ་འགགས་གནས་གསུམ་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་སྣམ་དུ་བལྟ་ཞིང་གནས་པའི་སེམས་དེ་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གང་འདྲ་ཞིག །ཁ་དོག་དབྱིབས་ཇི་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་གནས་བལྟ། ༡༽ གནས་པ་དེ་ག་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ཡོགས་སུ་ཤེས་རྒྱུ་ཨེ་འདུག ། ༢༽ ཅི་ཡང་ངོས་གཟུང་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཙང་མེད་རི་རྭ་འདྲ་ཞིག་འདུག་གམ། ༣༽ གནས་པའི་ངང་ནས་ངོས་བཟུང་མེད་པའི་ཤེས་པ་གསལ་ལེ་སིང་ངེ་བདེ་འཐོལ་ལེ་བ་དག་ཏུ་སྨྲ་མི་ཤེས་པ་ལ་ངོ་ཤེས་པ་ཞིག་ཨེ་འདུག ། ༤༽ གནས་པའི་ངོ་བོ་དེའང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཤེས་པ་ནག་ཐོམ་མེ་བ་གང་ཡང་དྲན་རྒྱུ་མེད་པ། གསལ་ཆ་མེད་པ་ཞིག་འདུག་གམ། ། ༥༽ གསལ་ཧྲིག་གེ་རྗེན་ནེ་ལྷན་ནེ་གནས་པ་ཞིག་འདུག ། ༦༽ འདིར་གནས་ལུགས་ཀྱི་མཚང

ཡོད་པས་གོ་བ་སྐམ་པོ་དང་། ཆོས་སྐད་མཐོ་མཐོ་དང་། མ་སྐྱེས་ཀྱང་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱིས་སྐྱེས་ཁབ་བྱས་ན་རང་གིས་རང་བསླུས་ཤིང་དྲིན་ཆུང་བས་རྗེ་རྒྱུས་གཏུགས་ཏེ་ནང་ནས་བཙོས་མིན་དུ་ཤར་བའི་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་རྣམ་རྟོག་གི་ལྟན་པ་བཏབ་པ་མ་ཡིན་པའི་མྱོང་རྟོགས། ༧༽ ཡང་དལ་གསོ་བལྟ་བར་བྱས་ཏེ་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་ཁེལ་ངེས་ཤིག་བྱས་ཏེ་བལྟ་བར་བྱའོ། ༼ཐུན་བཅུ་བདུན།༽

༣ འགྱུ་ཐོག་ནས་བལྟ་བ།

གཉིས་པ་འགྱུ་ཐོག་ནས་བལྟ་བ་ནི། ལུས་གནད་སྔོན་འགྲོ་ནས་གནས་པ་བལྟ་བ་ཡན་རགས་རིམ་ཅམ་གསལ་བཏབ་ནས་སེམས་གནས་པ་སྔོན་མེད་དེའི་ངང་ལ་ལྷོད་གློད་ལ་བཞག །དེ་ནས་རྣམ་རྟོག་གློ་བུར་བ་ཞིག་སྐྱེས་སམ་སྐྱེར་བཙུག་སྟེ་འཕྲོས་པའི་རྣམ་རྟོག་དེའི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བུ། ཁ་དོག་དབྱིབས་ཇི་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་འགྲོ། འདིའི་སྐྱེ་བ། འགགས་པ། གནས་པ་གང་འགྱུས་པའི་རྟོག་པ་དེའི་ངོ་བོ་ལ་གཡལ་མེད་དུ་བལྟ། ༡༽ རྣམ་རྟོག་ཅི་མང་དང་ཉོན་མོངས་པ་དུག་གསུམ་སོགས་ཀྱི་རྟོག་པ་སྐྱེས་སམ་སྐྱེར་བཙུག་ནས་དེ་ལའང་སྔར་བཞིན་བལྟ། ༢༽ རྟོག་པ་རང་རང་དང་རྟོག་པ་འཕྲོ་བའི་ཡུལ་དང་། སྔར་པན་གྱི་རྟོག་པའི་སེམས་ལ་ཁྱད་ཅི་འདུག་བལྟ། ༣༽ རྟོག་པ་དེ་ལ་བལྟ་དུས་སུ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་སྤྲོས་བྲལ་སྐྱེ་འགགས་དང་བྲལ་བ་ཞིག་གམ། ༤༽ དེ་ལ་བལྟ་དུས་རྟོག་པ་སྐྱེས་ཚད་རྗེས་མེད་དུ་ཤིག་ཤིག་འགྲོ་ཡིན་གདའ་འམ། ༥༽ རྟོག་པ་སྐྱེས་ཚད་ངོས་བཟུང་མེད་པར་རང་གྲོལ་གསལ་རིག་རྗེན་པར་ཨེ་འདུག་བལྟ། ༦༽ ཕྱི་མ་ལྟར་ན་སྔར་གྱི་གནས་པའི་སྟེང་གི་གསལ་རིག་རྗེན་པ་དང་། ད་རེས་རྟོག་པའི་སྟེང་དུ་མཐོང་བའི་གསལ་རིག་རྗེན་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཨེ་འདུག །རྟོག་པ་སྐྱེས་ཚད་ངོས་བཟུང་མེད་པར་ཤར་འདུག་ན་ངོས་བཟུང་མི་འདུག་སྙམ་རྒྱུ་ཞིག་འདུག་གམ་མི་འདུག་བལྟ། ༧༽ རྟོག་པ་ཚུར་བཀུག

ནས་གསལ་སྟོང་དུ་བཞག་པས་གསལ་རིག་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་ནམ། ༼༦༽ ཐོལ་སྐྱེས་ཀྱི་ཐོག་མའི་ཤེས་པ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསླད་པ་དེ་ཀའི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་པས་ཤར་གྲོལ་དུས་མཉམ་དུ་སོང་བ་ཡིན་བལྟ། ༼༧༽ འཆར་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྒྱུད་ལ་ཁེལ་ངེས་སུ་བལྟའོ། ། ༼ཐུན་བཅོ་བརྒྱད།༽

༣ སྣང་ཐོག་ནས་བལྟ་བ།

གསུམ་པ་སྣང་ཐོག་ནས་བལྟ་བ་ནི། ལུས་གནད་སྔོན་སོང་རྣམས་གསལ་ཙམ་བཏབ། ཡུལ་ཀ་བ། བུམ་པ། རྩིག་པ། རི། ཁང་པ་ལྟ་བུ་ཇི་ལྟར་འོས་པ་ཞིག་ལ་མིག་ལྟ་སྟངས་གཏད་དེ་དེ་ཉིད་ལ་གཅེར་གྱིས་བལྟ། དེ་ཐོག་ཙུང་ཟད་གློད་ལ་བཞག །ཡང་བལྟའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་ལྔའི་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་རྣམས་ལའང་ངོ་བོ་ཁ་དོག་དབྱིབས། སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་སོགས་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་དུ་བལྟ། ན་ཚ། སྡུག་བསྔལ། ཚ་གྲང་སོགས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྩ་བཅད་ལ་བལྟའོ། །དེ་ལྟར་བལྟས་པས་སྣང་བ་དེ་འགགས་འགྲོ་འདུག་གམ། རང་དང་སྣང་བ་ཐ་དད་དུ་སྣང་ངམ། སེམས་ལ་སྣང་བ་ཚུར་འཆར་རམ། སེམས་ཀྱིས་སྣང་བ་ལ་སྣང་བའོ་སྙམ་དུ་ཕར་བཟུང་བ་ཡིན་ནམ། སེམས་སྣང་བ་དང་དབྱེར་མེད། ཡུལ་མེད་སྣང་སྟོང་དུ་ལྷང་ངེ་ཡོད་པ་ཡིན་པ་ལྟོས། །ཡུལ་ལ་བལྟས་པས་ཡུལ་དེ་ཕ་གིར་ལམ་མེར་འདུག་ན་དེ་སྐད་འདིའོ་སྙམ་པའི་སྐད་དེ་བ་ཞིག་འདུག་གམ། དེ་སྐད་སྙམ་རྒྱུ་ཡང་མེད་པར་ཡུལ་ཡང་མ་འགགས་པར་ཐལ་ལེ་བ་དེ་ལ་ལྟ་བྱེད་ཀྱི་སེམས་དེའང་འཛིན་མེད་ཤིགས་སེ་བུ་ཆུང་ལྷ་ཁང་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱང་མེད་པ་འདྲའོ་སྙམ་རྒྱུ་ཡང་མེད་པ་འདྲ་ཞིག་འདུག །དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་སྐད་སྙམ་པ་དེ་ག་ལ་བལྟའོ། ། ༼ཐུན་བཅུ་དགུ༽

༤ ལུས་སེམས་གཅིག་ཐ་དད་བལྟ་བ།

བཞི་པ་ལུས་སེམས་ཐ་དད་ལ་བལྟ་བ་ནི། འོ་ན་ལུས་སེམས་གཉིས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། གཅིག་ན་ལུས་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དང་སེམས་སྐྱེ་འཇིག་མེད་པ་གཉིས་མི་གཅིག །དེར་མ་ཟད། ལུས་བེམ་པོ་དང་། སེམས་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱང་མི་གཅིག །གཅིག་ན་ལུས་ཤི་དུས་སེམས་ཀྱང་ཤི་བར་འགྱུར། ལུས་ལ་ཆེར་མ་ཟུག་ན་སེམས་ལའང་ཟུག་པར་འགྱུར་ལ། ཐ་དད་ན་ལུས་ལ་ཆེར་མ་ཟུག་པ་ལུས་སེམས་གང་གིས་ཚོར། ལུས་གཅིག་པུས་ཚོར་ན་རོས་ཀྱང་ཚོར་བར་འགྱུར་ལ། སེམས་ཀྱིས་ཚོར་ན་ལུས་སེམས་ཐ་དད་ཅིང་ལུས་ལ་ཟུག་རྒྱུ་བྱུང་ན་སེམས་ཀྱིས་ཚོར་ཆེ་ས་རྗེ་ལ་གནོད་པ་བྱས་ནའང་སེམས་ལ་ན་ཚ་འབྱུང་རིགས་པ་ལས་དེ་ལྟར་མི་འབྱུང་ལ། དེ་ན་ལེགས་པར་བལྟོས། །དེའང་བྱུང་ཚོར་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བལྟོས། ། ༼ཆོས་ཐུན་ཉི་ཤུ་པ།༽

༥ གནས་འགྱུ་ལ་བལྟ་བ།

ལྔ་པ་གནས་འགྱུ་གཉིས་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ལ་བལྟ་བ་ནི། ཡང་སེམས་གསལ་སྟོང་གི་ངང་དུ་སིང་ངེ་ཡེ་རེ་གནས་དུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བལྟོས། །ཡང་རྣམ་རྟོག་གཅིག་འགྱུ་རུ་བཅུག་ལ་དེའི་ངོ་བོ་ལ་བལྟོས། །དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་གམ་ཐ་དད་བརྟག །ཐ་དད་ན་ཁ་དོག་དབྱིབས་ངོ་བོ་གང་འདྲའི་སྒོ་ནས་ཐ་དད། དེ་གཉིས་ཐང་ལ་སྐྱུད་པ་གཤིབ་པ་ལྟར་ཤེད་མཉམ་མམ། ༡༽ གནས་པས་ལྟ་བ་ལ་འགྱུ་བཤིང་རྟ་ལྟ་བུའམ། ༢༽ ཐག་པ་འཁྱོག་པ་ལྟར་རེ་མོས་སུ་གནས་དུས་མི་འགྱུ། འགྱུ་དུས་མི་གནས་པའམ་བལྟོས། ། ༣༽ གཅིག་ན་འགྱུ་བ་ནི་མི་འགྱུ་དགུ་འགྱུ་འདི་ཡིན། གནས་པ་ནི་ལྷན་ནེ་གནས་པ་གཉིས་ཇི་ལྟར་གཅིག །གཅིག་ན་གཅིག་ལྕགས་ལྟགས་ལ་གསེར་འགྱུར་ལྟར་གནས་གྱུར་ནས་གཅིག་གམ། ༤༽ ཆུ་དང་འོ་མ་ལྟར་འདྲེས་ཏེ་གཅིག་གམ། ༥༽ ཆུ་དང་

རླབས་བཞིན་ངོ་བོ་ལ་ཁྱད་མེད་ཀྱང་རེ་མོས་སུ་འཆར་བཞིན་གནས་དུས་སུ་མི་འགྱུ། འགྱུ་དུས་མི་གནས་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་གསལ་སྟོང་གཅིག་པར་འདུག ། ༦༽ ཕྱི་མ་ལྟར་རོ་སྙམ་ན། རྟོག་པ་ཚུར་བཀུག་ནས་སྒོམ་ལ་བཞག་པས་གསལ་སྟོང་དུ་འདུག་གམ། ༧༽ ཡལ་རྗེས་སུའམ། ༨༽ ཐོལ་སྐྱེས་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་རྗེས་མེད་ཤིགས་སེ་འགྲོ་འདུག་བལྟའོ། ། ༩༽ དེ་ལྟར་བལྟས་པས་གནས་འགྱུ་གཏན་ལ་ཕབས་སོ། །བལྟ་བའང་བྱ་ཚུང་ལྟ་ཁང་བལྟ་བ་ལྟར་བལྟའོ། །བལྟ་ཚུལ་འདི་ཙམ་ལ་སླེང་ནས་བརྩོན་པ་བསྐྱེད། ཟབ་ཟོབ་དང་གོ་བ་སྐམ་པོ་ལ་མ་ཞེན་པར་བསྐྱངས་ན་ངེས་པར་སེམས་ངོ་མི་མཐོང་ཀ་མེད་དོ། ། ༼ཐུན་ཉེར་གཅིག༽

༣ ངོ་སྤྲོད་པ།

གཉིས་པ་ངོ་སྤྲོད་པ་ནི། བལྟ་ཚུལ་དང་པོ་དེ་བཞིན་བྱས་པས་གནས་འགྱུ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་སྟོང་རྐྱང་ཡང་མ་ཡིན། གནས་པའི་ངང་ནས་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་འདི་འདྲ་སྙམ་པའི་ངོས་བཟུང་མེད་པའི་ཤེས་པ་གསལ་ལེ་སིང་ངེ་བདེ་འཐོལ་ལེ་བ་ངག་ཏུ་སྨྲ་མི་ཤེས་པ་ངོ་ཤེས་ཤིང་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་གི་གསལ་སྟོང་ངོས་བཟུང་མེད་པ་གཅིག་འདུག་ཟེར་ན། གོ་བ་ཡིན་ན་གྲུལ་མི་ཐུབ་པས་ཅང་མི་ཡོང་། ནང་ནས་ཤར་བ་ཡིན་ན། འོ་དེ་ནི་གནས་པ་ལ་ལྷག་མཐོང་ཤར་བ་ཡིན་པས་གནས་ཐོག་ནས་ངོ་བོ་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཉམས་བཟང་དུས་དང་ངན་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་ཡང་ཡང་བལྟ་ཞིང་གསལ་འདེབས། གནས་པ་ནག་ཐོམ་མེ་བའི་སྐྱོན་ཅན་དེ་མ་ཡིན་པར་གསལ་ཧྲིག་གེ་རྗེན་པ་རྣམ་རྟོག་གི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་རང་སར་ཞི་ནས་དགེ་བའི་ངོ་བོར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཞི་གནས་སྐྱོན་མེད་ལྷན་ནེ་འཐོལ་ལེ་སྨྲ་བརྗོད་དང་བྲལ་ཞིང་ཉམས་སུ་མྱོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་བཞག་ཅིང་བལྟས་པས་སྐྱེ་འགག་ཁ་དོག་དབྱིབས་དང་བྲལ་བ་རྟོགས་ཤིང་དེ་སྐད་སྙམ་པའི་སྐད་དེ་བ་དེ་ཡང་མེད་ལ། སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བར་ཤེས་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་འདུག

པར་རྟོགས་པ་ནི་རྟོགས་མེད་ལས་ལྷག་མཐོང་ཤར་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ༼ཐུན་ཉེར་གཉིས།༽

བལྟ་ཚུལ་གཉིས་པ་ལྟར་བྱས་པས་རྣམ་རྟོག་འགྱུས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བར་འདུག་ན་སྟོང་སྐད་ཡིན། རྗེས་མེད་དུ་ཤིག་གེ་འགྲོ་འདུག་ན་ཙུང་ཟད་ཤར་བ་ཡིན། ངོས་བཟུང་མི་འདུག་སྙམ་པའི་སྐད་དེ་བ་ཡང་མེད་ལ་གསལ་མེད་འཛིན་མེད་དུ་ངོས་བཟུང་མེད་པར་ཤར་གྲོལ་དུས་མཉམ་ན་ངོ་འཕྲོད་པ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་ཡང་རྟོག་པ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་གནས་དུས་དང་། འགྱུ་དུས་ཀྱི་སེམས་སྣང་གི་རྟོག་པ་སོགས་ལའང་བཟང་ངན་དང་། ཁྱད་པར་ཙུང་ཟད་མེད་པར་གསལ་རིག་རྗེན་པར་རྟོགས་པ་དང་། རྟོག་པ་ཚུར་བཀུག་པའི་རྗེས་སམ། རྟོག་པ་ཡལ་བའི་རྗེས་སུ་གསལ་སྟོང་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐོལ་སྐྱེས་ཀྱི་རྟོག་པ་གསལ་སྟོང་དུ་རྟོགས་ན་ངོ་འཕྲོད་པ་ཡིན་པས། ད་རྟོག་པ་འགྱུས་པ་དང་། གནས་པ་དང་། རྟོག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་གསུམ་ཀ་གསལ་སྟོང་དུ་རྗེན་ནེ་འདུག་པས། རྟོག་པ་དང་མི་རྟོག་པ་གཉིས་ངོ་མ་ཤེས་པར་ཡིད་ཀྱིས་སྒྲོ་བཏགས་ནས་བཟུང་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད། དེ་སྔོན་རྟོག་པ་ངོ་མ་ཤེས་པས་སྒོམ་དུ་མ་སོང་ཞིང་མ་རིག་པ་ཡིན། ད་ངོ་ཤེས་ན་རྟོག་པ་ཁོ་རང་སྒོམ་དང་ཡེ་ཤེས་སུ་འདུག །ད་སྒོམ་གྱི་རྩ་བ་རྟོག་པ་ལ་གྱིས། དེ་སྔ་རྟོག་པ་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་བསྒྲིབས་ནས་མ་མཐོང་བ་ཡིན། ད་མི་རྟོག་པའི་སྟེང་དུ་སྒོམ་པ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་རྟོག་པའི་སྟེང་དུ་སྒོམ་ཤེས་པ་ཡིན་པས་གང་ཤར་བའི་རྟོག་པ་དེ་ངོས་ཟིན་པར་གྱིས་ལ་རྟོག་པ་མ་སྐྱེས་ན་མ་སྐྱེས་པའི་ངང་དུ་ཞོག །སྒྲོ་མི་དགོས། སྐྱེས་ན་སྐྱེས་པའི་ངང་དེར་ཞོག་ལ་བསྒྱུ་མི་དགོས། རེ་དོགས་ཀྱི་བསམ་པ་གང་ཡང་མི་བྱེད་པར། སྒོམ་གྱི་ངོ་བོ་རྟོག་པ་རང་ལ་གྱིས་དང་། རྟོག་པ་དེ་སེམས་ལས་མ་འདས། སེམས་དེ་ནི་རང་གྲོལ་ངོ་བོ་གསལ་སྟོང་རྗེན་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་གྲོལ་བྱ་གྲོལ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས། དེ་

ལྟར་རྟོགས་པ་ནི་རྟོག་པ་ལ་ལྷག་མཐོང་ཤར་བ་ཡིན་པས་གསལ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ཆོས་སྐུར་ངོ་འཕྲོད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་གང་ཤར་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་མ་བཅོས་ཤིང་མ་ཡེངས་པར་བཞག་གོ། ༼ཐུན་ཉེར་གསུམ། ༽

སྣང་ཐོག་ནས་བལྟས་པས་ཡུལ་དེའང་སལ་ལེ་མ་འགགས་པ་དེ་ལ་ལྟ་བྱེད་ཀྱི་སེམས་དེའང་འཛིན་མེད་དུ་ཐལ་ལེ་བ། ཡུལ་དེ་ཡང་ཕ་གིར་འདུག་སྙམ་པའི་སྐད་དེ་བ་དེ་ཡང་མེད་པ་བུ་ཆུང་ལྷ་ཁང་ལ་བལྟ་བ་ལྟ་བུ་དང་། སྣང་བ་ཡུལ་མེད་ལྷང་ངེ་བ། སྣང་སེམས་གཉིས་ཐ་དད་མེད་པར་སེམས་ཀྱི་རང་མདངས་མ་འགགས་པར་སྣང་བ། སེམས་ལས་སྣང་བ་གྱུད་དུ་སོང་བའམ། ཡུལ་གཞན་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་གསལ་སྟོང་དུ་ཤར་བ་ན། དེ་ནི་སྣང་བ་ལ་ལྷག་མཐོང་ཤར་བ་ཡིན་པས་དེ་སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ཆོས་སྐུར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ༼ཐུན་ཉེར་བཞི། ༽

ལུས་སེམས་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་བལྟས་པས་དེ་གཉིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་གསལ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ཆུ་ནང་གི་ཟླ་བ་ལྟ་བུ་ཚ་གྲང་སོགས་ཚོར་བ་སྣང་བ་སྣང་སྟོང་དུ་མ་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་བག་ཆགས་མཐུ་བརྟས་པས་སེམས་ཀྱིས་བཏགས་ནས་འཛིན་པ་འཐས་པ་མ་གཏོགས་དོན་དུ་གྲུབ་པར་ལུས་སེམས་གང་གིས་ཚོར་སོགས་ཀྱིས་གདགས་གཞི་དང་བྲལ་བར་སྣང་བ་ཞིག་ལ་ལེགས་པར་གཏད། གཟིར་ནས་བལྟས་པས་རང་ལོག་ཏུ་སོང་། སྣང་བ་འཛིན་མེད་དུ་ལྷང་ངེ་བ་ཞིག་ཡོང་བས་དེའི་དུས་ན་རང་དང་སྣང་བ་སྣང་སྟོང་ཡུལ་མེད་དུ་ལྷང་ངེ་འདུག་ན། དེ་གནས་ལུགས་ཀྱི་རང་བབས་སམ། སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། རང་དང་སྣང་བ་སེམས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སེམས། སེམས་ཀྱང་རང་མདངས་མ་གཏོགས་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ལུས་སེམས་ཀྱང་དབྱེར་མེད་སེམས་ཁོ་ནས་བཏགས་ནས་བཞག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའོ། ། ༼ཐུན་ཉེར་ལྔ། ༽

གནས་འགྱུ་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་བལྟས་པས་དེ་གཉིས་ལས་རྣམ་རྟོག་སྒོམ་དུ་ཤེས་ནས། གནས་འགྱུ་གཉིས་ལ་གཅིག་ལས་མེད་པར་ཤེས། འཆར་ལུགས་རེ་མོས་སུ་འཆར་ཞིང་གནས་དུས་སུ་མི་འགྱུ། འགྱུ་དུས་མི་གནས། བྱེད་མཁན་སེམས་གཅིག་པུས་བྱེད་པར་འདུག་ཅིང་གཉིས་པོ་འདིའི་ངོ་བོ་གསལ་སྟོང་རྗེན་པ་དེ་ལས་མ་འདས། དེའང་རྟོག་པ་ཚུར་བཀུག་ནས་གསལ་སྟོང་རྗེན་པར་མཐོང་བ་མིན་པར་ཐོག་མའི་ཐོལ་སྐྱེས་ཀྱི་རྟོག་པ་དེ་ཀ་གསལ་སྟོང་རྗེན་པར་རྟོགས་ན། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཤེས་ཤིང་གནས་འགྱུའི་བར་ལག་འཁྱོལ་ཟེར་བ་ཡིན་པས་སེམས་མི་རྟོག་པ་ལ་གསལ་ལྷན་ནེ་གནས་སམ་རྟོག་པ་འགྱུས་སམ། རྟོག་པ་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམས་གསལ་སྟོང་རྗེན་པ་དེ་ལས་མ་འདས་སོ། །ད་ཡུལ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཆུ་དང་རླབས་ལྟར་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ལས་དོན་དུ་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ན་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་ངོ་འཕྲོད་པ་ཡིན། སེམས་དེའི་ངོ་བོ་འགྲོ་གནས་འབྱུང་གསུམ་ལ་དཔྱད་པས་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པར་རྨི་ལམ་གྱི་རྟ་གླང་ལྟར་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་སེམས་སྟོང་པར་ངོ་འཕྲོད། སྟོང་ཞིང་གསལ་དྭངས་ཀྱི་ངང་ནས་འགགས་མེད་བདེ་ཆེན་སྣ་ཚོགས་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འཆར་བ་ཆུ་ནང་གི་ཟླ་བ་ལྟར་རྟོགས་པས་སྟོང་པ་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་ངོ་འཕྲོད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཙམ་ནས་གསལ་རིག་སྟོང་པ་ལྷུན་གྲུབ་སྤྲོས་བྲལ་འགྱུར་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལས་མ་གཡོས་པར་སྦྲུལ་ལ་མདུད་པ་བོར་བ་ལྟར་ཤར་གྲོལ་དུས་མཉམ་པར་ངེས་པས་ལྷུན་གྲུབ་རང་གྲོལ་དུ་ངོ་འཕྲོད་པ་ཡིན། ངོ་སྤྲོད་རྒྱུའི་སེམས་དེ་ནི་ཐ་མལ་ཤེས་པ་མི་འགྱུ་དགུ་འགྱུ་རིག་རིག་ཏུར་ཏུར་པོ་འདི་ཀ་གསལ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་སམ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བས་དེ་ངོ་ཤེས་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྟོགས་པ་ཟེར་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྒོམ་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་པར་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མ་ཡེངས་པར་རིག་པ་ཧྲིག་གེར་རང་སར་བཞག །ལེགས་སུ་རེ་བ་དང་ཉེས་ཀྱི་དོགས་པའི་རེ་དོགས་གང་ཡང་མི་བྱ་བར་ལྷོད་གློད་ལ་ཐ་མལ་ཤེས་པའི་རང་

ངོ་བསྐྱངས་པས་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་དེ་སྤྲིན་མེད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དག་པའི་དཀྱིལ་ལྟར་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །ད་ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ཞིང་ཉམས་རྟོགས་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་སྟེ་ཐར་པའི་ལམ་དུ་ཚུད་པ་ཡིན་གོ་བཅད། མདོར་ན་གཉིས་འཛིན་གྱི་འཁྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་སྤྲོས་བྲལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ངོ་འཕྲོད་པ་ཡིན། དེའང་མོས་གུས་ཅན་ལ་ལྷིང་། གདུང་ཤུགས་ཅན་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་འཁོར། བྱིན་རླབས་ཞུགས་པ་ལ་འབབ་པ་ཡིན་ལ། མ་སྨས་པར་རང་ཆས་སུ་རང་ལ་ཡོད་པ་དེ་སྤྲར་ངོ་མ་ཤེས། ད་ངོ་འཕྲོད་པ་ཡིན་པས་གཞི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཐོག་ཏུ་སླེབས། ལམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་མཐོང་། འབྲས་བུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་པས་དགའ་བ་སྒོམ་ལ་དུས་རྒྱུན་དུ་ནན་ཏན་སྙིང་པོར་བྱས་ཏེ་སྐྱོང་བ་གལ་ཆེའོ། །

འདི་ངོ་སྤྲོད་རྣམས་དང་བལྟ་ཚུལ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བྱས། དེའི་སྐྱེ་ཚུལ་དང་བསྟུན་ངོ་སྤྲོད་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ལ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་ཐོག་མ་ནས་ངོ་སྤྲོད་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ན་དྲེད་པོ་ཆོས་རྒྱུས་ཅན་རྟེང་སོར་གཞན་གྱིས་ཁྲིད་འདེབས་པ་སོགས་ལའང་ན་འཕར་རྒྱུ་མེད་པར་གོ་བ་སྐམ་པོར་ལུས་ཏེ་གནོད་ཉེན་ཡོད་པས་འདི་བཞིན་མཐོང་ཚུལ་རེ་དང་བསྟུན་ངོ་སྤྲོད་རེ་གདབ་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་དངོས་གཞིའི་རིམ་པའོ། ། ༼ཐུན་ཉེར་དྲུག༽

གསུམ་པ་རྗེས་ཀྱི་དོན།

གསུམ་པ་རྗེས་ནི་བོགས་འདོན་ཞིང་གེགས་བསལ་བ། ཡོན་ཏན་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། ལམ་བགྲོད་ཚུལ། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །

༡ བོགས་འདོན་ཞིང་གེགས་བསལ་བ།

དང་པོ་ནི། དཔལ་འཁོར་སྙིང་དཀའ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པ་རྣམས་ལའང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྗེས་ཟིན་པར་བྱ་ཞིང་། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཀུན་ལའང་དེ་བཞིན་ཁྱེར་སོ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དང་། སྤྱོད་ལམ་རྣམ་བཞི་ཀུན་ཏུའང་རང་ངོ་ངོས་བཟུང་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བསྲེ། མ་བཅོས་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཞི་ལྷག་དབྱེར་མེད་དེ་ཉིད་དང་བྲལ་བར་ཉམས་སུ་ལེན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་བོགས་འདོན། གཞན་ཡང་དགེ་མི་དགེའི་སྤང་བླང་ལ་ཞེན་པ་དང་། དུས་གསུམ་མ་གྲུབ་པ་ལ་དུས་འདི་ཙམ་ལ་འཚང་རྒྱའོ་སྙམ་པ་དང་། རང་སེམས་གདོད་ནས་ཡེ་ཤེས་ལྷ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པ་ལ་ཐ་མལ་དུ་བཟུང་བ་དང་། སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་གཙོ་བོར་མི་འདོན་པར་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གྲོལ་བར་འདོད་པ་སྟེ།

ཡུལ་དུས་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཤེས་རབ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སྤངས་ཏེ། ལུས་གནད་ལེགས་པར་བཅའ། གནས་ན་གནས་ཐོག་དང་། འགྲོ་ན་འགྲོ་ཐོག་ཏུ་དེའི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་ཏེ་བཞག་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ལུས་གནད་གཅིག་ཏུ་འབྲུམས་པ་བསྒྱུར་ཅིང་དུབ་པ་སྤང་བ་དང་། ཉམས་རྟོགས་བཟང་ངན་གང་ལའང་ཆགས་སྡང་ཞེན་པ་སྤངས་ཏེ། དང་པོར་མགོ་རྩོམ་པ་དང་། བར་དུ་

འཁྲོ་གཙོད་པ། ཐ་མར་ཉམས་སྐྱོང་བར་མཁས་པ་སྟེ་མཁས་པ་གསུམ་ལ་བསླབ་བོ། །ཡང་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་སོགས་མདོར་ན་ཉམས་རྟོགས་གང་ལའང་ཞེན་ན་གོལ་ཞིང་ཤུང་བས་དེ་བཞིན་ཆགས་སྡང་སྤང་ངོ། ། ༼ཐུན་ཉེར་བདུན།༽

གཅིག་ཏུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་སོགས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་ངོས་སྟོང་པར་སོང་བ་བློས་བྱས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་གཞིསཤོར་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་གཉེན་པོ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བྱར་བཟུང་སྟེ། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་མ་རྟོགས་པ་སྟེ་སྟོང་ཉིད་གཉེན་པོརཤོར་བ། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པར་མ་རྟོགས་ཏེ་སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་གཞན་གྱི་ལམ་གྱིས་གོ་མི་ཆོད་པར་བལྟ་བ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ལ་མི་སེམས་པ་སྟོང་ཉིད་ལམཤོར་དང་། ཉམས་སུ་མ་མྱོང་བར་སྒྱུ་བླ་བ་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་དུ་སྦྱངས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་འདེབས་པས་ལས་འབྲས་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་སྟོང་ཉིད་རྒྱས་འདེབས་སུཤོར་བ་སྟེཤོར་ས་བཞི་སྤང་བར་བྱའོ། །བློས་བྱས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་འདི་རྣམས་ལས་དང་པོ་པའི་སྐབས་སུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་ལ་མཐར་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་སྤང་བླང་བསལ་བཞག་དང་བྲལ་བར་གང་ཤར་གྱི་ངོ་བོ་འཛིན་མེད་ལྷུག་པར་སྐྱོང་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། ། ༼ཐུན་ཉེར་བརྒྱད།༽

ཡང་རྣམ་རྟོག་དང་ཉོན་མོངས་པ་སོགས་སྒོམ་དུ་དཀའ་རབ་རེ་ཤར་ཡང་རྟོག་པ་སྤྲུན་པོར་སོང་། མི་ཚུན་པར་དྲག་པོར་གཡོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིད་ལུག །རྟོག་པ་དགྲར་ལངས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་དེ་ཉིད་སྐྱུ་དྲིན་ཅན་དུ་བལྟས་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་འཛིན་མེད་དུ་བཞག་པས་སེལ་ལོ། །ཉོན་མོངས་པ་དགྲར་ལངས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་གྲུབ་པར་མཐོང་ནས་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་སྟོང་ཉིད་དགྲར་ལངས་དང་། སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་མཐོང་སྣང་བཀྲ་ལམ་མེ་བ་ལ་ཞེན་ཏེ་དེ་ལ་མ་བདེ་ཏིང་ངེ་བ་སྣང་བ་དགྲར་ལངས་དང་། ཡང་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཙུང་ཟད་དང་ལྡན་པས་གཞན་

དད་པ་དང་སྙིང་རྗེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་མི་ལྡན་པར་མཐོང་ནས་དེ་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེས་ཏེ་འདི་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་དོན་བྱའོ་སྙམ་སྟེ་མི་འགྲུབ་བཞིན་རང་གི་དགེ་སྦྱོར་བསྐྱུར་ནས་དེ་ལ་འཇུག་པ་སྙིང་རྗེ་དབྲར་ལངས་དང་། ལྟ་བ་གཏན་ལ་མ་ཕབ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བྱེད་དོ་སྙམ་དུ་སྨྲ་ཚད་བཟོ་སོགས་བྱ་བ་ཕྲན་ཚེགས་ལ་འཇུག་ཅིང་ཉིང་ངེ་འཛིན་འདོར་བར་བྱེད་པ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟོག་པ་དབྲར་ལངས་ཏེ་ལྟ་བོ་འདིའང་དེ་དག་གི་རྟོག་པ་ནམ་སྐྱེས་དེ་ཀའི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་ཏེ་སྤང་བླང་དགག་སྒྲུབ་མེད་པར་བསྐྱངས་པས་སེལ་ལོ། །དེ་བཞིན་སྒོམ་སྐྱོན་བྱིང་རྒོད་རྨུགས་གསུམ་སོགས་སྐྱོན་དང་། ནད་དང་གདོན་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གེགས་དང་སློང་ཚད་ན་ཚ་སྡུག་བསྔལ་ཉམས་རྟོགས་ཁྱད་པར་ཅན་སོགས་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཡང་ཆགས་སྡང་སྤངས་ཏེ་དེ་ཀའི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་ཏེ་རང་བབས་སུ་བཞག་པས་རང་ཞིར་འགྲོའོ། །ཡང་ན་རྣམ་རྟོག་ནད་གདོན་གེགས་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་འགྲོ་གསུམ་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་ལ་བལྟ། ཡང་ན་ནད་སོགས་ལ་གཏོང་ལེན་བྱ། ཡང་ན་ནད་སོགས་སྣ་ཚོགས་སུ་འཆར་བ་སྤྲུལ་སྐུ། རིག་པ་ལོངས་སྐུ། སྟོང་པ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། དེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་བལྟའོ། །འདི་ནི་གེགས་སེལ་བོགས་འདོན་སྨྲགས་པའོ། །གཞན་གེགས་སེལ་བོགས་འདོན་མང་ཡང་འདི་ཙམ་དུ་འདུས་སོ། ། ༼ཐུན་ཉེར་དགུ།༽

༢ ཡོན་ཏན་སྐྱེ་ཚུལ།

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་ཚུལ་དང་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་ནི། སྔོན་འགྲོ་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ནས་དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་དང་མི་རྟག་པ་བསྒོམས་པས་ཚེ་འདི་ལ་བློ་ལོག །ལས་འབྲས་ཀྱིས་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཏེ་སྡིག་དང་བསྡོས་ནས་བསྲུང་། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་བ་སྐྱེས་ཏེ་ངེས་པར་འབྱུང་ཞིང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད། བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམས་པས་རང་

བདེ་འདོད་དང་བྲལ་ནས་གཞན་དོན་ཁོ་ན་སྒྲུབ། ཡིག་བརྒྱུས་སྡིག་སྒྲིབ་དག་པའི་ རྟགས་དངོས་ཉམས་དང་རྨི་ལམ་སོགས་སུ་འབྱུང་ཞིང་ཉམས་རྟོགས་སྐྱེ། མཐུལ་གྱིས་ལུས་སེམས་བདེ། འདོད་པ་ཆུང་། ཚོག་ཤེས། བསོད་ནམས་དཔག་མེད་ཐོབ། བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་མོས་གུས་འབར། ཀྱིང་ངེ་འཛིན་དང་བྱིན་རླབས་ཉམས་རྟོགས་རྩོལ་མེད་དུ་སྐྱེའོ། །ཞི་གནས་ཀྱིས་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་ཐོབ། མངོན་ཤེས་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་ཞིང་ཟས་གོས་ལ་སྲེད་པ་ཆུང་། བཀྲག་མདངས་དང་ལྡན་པ་སོགས་མཐའ་ཡས་སོ། །ལྷག་མཐོང་གིས་ས་བཅུ་ལམ་ལྔ་བགྲོད་ནས་སྒོམ་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། ། ༼ཐུན་སུམ་ཅུ་པ།༽

༣ ལམ་བགྲོད་ཚུལ།

ལམ་བགྲོད་ཚུལ་ཡང་འདིར་རྩེ་གཅིག །སྤྲོས་བྲལ། རོ་གཅིག །སྒོམ་མེད་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་རྣམས་བགྲོད་པར་འགྱུར་བ་ལས།

དང་པོ་ནི། སེམས་ཞི་གནས་ལ་ཅུང་ཟད་བརྟན་པ། རབ་ཏུ་བརྟན་པ། ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་རིམ་པས་རྩེ་གཅིག་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་གྱི་ལམ་བགྲོད།

གཉིས་པ་ནི། དེ་གོམས་པ་བརྟན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བར་རྟོགས། སྒོམ་དྲན་འཛིན་ལ་ཆེར་མ་ལྟོས་པར། སྤྲོས་བྲལ་ཅུང་ཟད་ཤར་བ། རབ་ཏུ་ཤར་བ། ཤིན་ཏུ་ཤར་བ། མི་བརྟན་པ་དང་། ཅུང་ཟད་བརྟན་པ། རབ་ཏུ་བརྟན་པའི་དབང་གིས་སྤྲོས་བྲལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་ལམ་བགྲོད།

གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་རོ་གཅིག་ཏུ་ཅུང་ཟད་རྟོགས་པ་དང་། རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པས་སྣང་གྱི་སྟོང་ཞེན་དེ་དག་པ་ལས་མི་བརྟན་པ་དང་། ཅུང་ཟད་བརྟན་པ་དང་།

ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་དབང་ལས་རོ་གཅིག་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་བགྲོད།

བཞི་པ་ནི། བསྒོམ་བྱ་སྒོམ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་ཙུང་ཟད་རྟོགས་པ། རབ་ཏུ་རྟོགས་པ། ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པས་སྤྱིར་སྣང་ཐོག་ཏུ་བདེ། རྗེས་ཤེས་ཀྱི་དྲན་འཛིན་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་དང་ཡང་བྲལ་བས་མི་བརྟན་པ་དང་། ཙུང་ཟད་བརྟན་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་དབང་ལས་སྒོམ་མེད་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་བགྲོད་དེ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་གྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བགྲོད་པར་འགྱུར་རོ། །

༤ འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ།

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ཡང་། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་རྩེ་གཅིག་ནས་སྒོམ་མེད་ཆེན་པོའི་བར་བགྲོད་དེ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་ཕྲིན་ལས་བཞིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་མཛད་ཅིང་ཐམས་ཅད་སྨིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་པའི་ཕྲིན་ལས་ཁྱབ་པ་དང་རྟག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདི་ཙམ་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ནས་སྒོམ་སྐྱེས་བདག་པོ་མེད་པར་མ་སོང་ན་ཚེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་ངེས་སོ། །དེས་ན་ཀཾ་ཚང་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་ཞེས་གྲགས་པའི་དམིགས་རིམ་མདོར་བསྡུས་དམིགས་ཐུན་དང་སྦྲགས་ཟིན་བྲིས་སུ་བཀྲིས་པ་ཡིན་ཅིང་། འདི་ལ་འགལ་འཁྲུལ་བྱུང་ན་བླ་མ་དང་མཁའ་འགྲོའི་ཚོགས་ལ་བཟོད་པར་གསོལ་ལོ། །དགེ་བ་གང་ཡོད་མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཚེ་གཅིག་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྟོགས་ནས་དོན་གཉིས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུར་བསྔོའོ། །ཞེས་པ་འདི་ལུགས་གཉིས་ཀྱིས་མངོན་པར་མཐོ་བ། དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་ཐུགས་སྲས་སུ་གྱུར་པའི་གུའི་གུང་པ་ནང་སོ་མཆོད་སྦྱིན་པས་དགོས་ཞེས་བསྐུལ་

བར་བརྟེན་ཟིན་ཐུན་དུ་སྐྱུ་རབ་བཀྲ་ཤིས་སྣང་ནས་བཛྲེ་ཤཱ་རས་བྲིས་ཤིང་སྤེལ་བའོ། །བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འབར་ཉམས་རྟོགས་འབར་ཞིང་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་རྒྱུན་དུ་བྱོན། ༼ཐུན་གསུམ་ཅུ་སོ་གཅིག་ཡོད།༽

ཤུ་བྷཾ་སྟུ་སརྦ་ཛ་ག་ཏ་མི་ངཾ།། །།

BENCHEN PUBLICATIONS
BENCHEN LEKSHE GYUNKYONG KHANG

P.O. Box 2072 Swayambhu-15, Chhauni
Hospital Road 497, Kathmandu, Nepal
website: benchen.org

email: benchenlibrary@gmail.com

PUBLISHER'S ACKNOWLEDGEMENT

The Publisher gratefully acknowledges the generous support of Eric Colombel and the Tsandra Foundation for sponsoring the publication of this book.

First eBook edition: July 2025
Cover and Layout: Beata Tashi Drolkar

DHARMAEBOOKS.ORG

This work is licensed under Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License.

དམ་ཆོས་འཕྲུལ་དེབ་འདི་ཉིད་དམ་ཆོས་བང་མཛོད་ཚོགས་པའི་ལས་འཆར་ཞིག་དང་།
དེ་ཡང་དཔལ་༧རྒྱལ་དབང་ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བདུན་པ་ཆེན་པོ་ཨོ་རྒྱན་ཕྲིན་ལས་རྡོ་རྗེ་མཆོག་གི་
བཀའ་འཁྲོལ་ལམ་སྟོན་འོག་བཀོལ་སྤྱོད་ཐུབ་པ་ཡིན། །

正法寶藏
Dharma Treasure